UNIVERSITY OF ILLINOIS LIBRARY
MAY 14 1918

AMERIKOS LIETUVIS

LITHUANIAN AMERICAN

No. 14 Vol. V. Tel. Park 6407 WORCESTER, MASS., 4 d. Balandžio-April, 1918 m. 4 cents per copp Metas 5

Entered as second-class matter September 29, 1914. at the post office at Worcester Massachusetts, under the Act of March 3, 1879.

Po 13 dienų baisaus kovojimo, vokiečių ofensyvas sustojo, bent laikinai. Vokiečiai kaip kur yra nužengę 40 myl. pirmyn, jie sako yra paėmę 70,000 nelaisvių ir 2,100 kanuolių. Francuzų oficialis suskaitliavimas sako, kad vokiečių nuostoliai siekia į 300,000. Sąjungiečių kariumenėm Francijoj paskirtas bendras viršiausias vadas, garsus francuzų generolas Foch. Sąjungiečiai sutraukia visas spekas del didelio kontr-ofensyvo. Amerikonų visa armija Francijoj bus pasiųsta atakon. Turkų armija sumušta Mesopotamijoj. Popiežius protestuoja prieš bombardavimą Paryžiaus. Didelis ofensyvas rengiamas Italijoj. Visuotinas militaris lavinimasis įvestas Rusijoj. Lietuva bus "laisva" jej prisidės prie Vokietijos.

True translation filed with thepost master at Worcester, Mass., on April 4, 1918, as required by the act of Oct 6, 1917.

True translation filed with the post master at Worcester, Mass. on April 4, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

Karės Žinios

Didelis ofensyvas vakarų fronte tolyn tęsėsi per visą praeitą savaitę, bet į pabaigą vis povalesnis darėsi ir 2 d. balandžio, rodos kaip ir visai sustojo, bent tuom laiku. Lyg šiol vokiečiai kaip kur nužengė net 40 mylių pirmyn, ir užėmė gan žymų naują Francijos plotą. Jie taip gi sako yra paėmę virš 70,000 nelaisvių ir 2,100 kanuoles. Vienok jiems dar nepavyko užimti jų siekinio, tai yra anglų armijos bazo, miesto Amiens. Kaip kur anglai ir francuzai juos atmušė po tris ir keturias mylias atgal ir abelnai jiems padarė neišpasakytus nuostolius. Francuzai yra oficialiai suskaitliavę, kad teutonų nuostoliai šiame ofensyve, jau siekia į 300,000 užmuštais, sužeistais ir nelaisvėn paimtais. Sąjungiečių nuostoliai yra apie 100,000.

Mušio laukas dabar tęsiasi per apie 90 mylių frontą. Vokiečiai sakoma ėjo taip greit pirmyn, kad negalėjo kartu gabentis kanuolių ir dabar laukia pakol jos pribus, tuo tarpu greitai darydami apkasas. Sąjungiečiai traukia visas savo spėkas, rengdamiesi prie kontr-ofensyvo, kuriame sakoma ir virš 100,000 amerikonų kareivių dalyvaus. Gen. Pershing yra pasiulęs visą amerikonų armiją francuzų generolui Foch, kuris tapo paskirta viršiausiu vadu sąjungiečių karumenių Francijoj; anglai, francuzai ir amerikonai veiks it vieną milžiniška armija. Dabartinis vakarų ofensyvas sakoma yra svarbiusias visos karės — kas jį išloš, tas išloš karę. Sąjungiečiai yra pilnai persitikrinę, kad jie išloš, vokiečiai taip pat. Tuo tarpu dar sunku pasakyti kas laimės. Vokiečiai yra sutraukę ir bulgarų bei turkų pulkus Francijon.

Italijoj austrai irgi rengiasi prie didelio ofensyvo, nuolat traukia ten kareivius, kanuoles ir tt.

Mesopotamijoj, anglai sumušė didelę turkų armiją ir paėmė 3,000 nelaisvių.

Praeitą sąvaitę, vokiečių minos ir submarinai nuskandino 28 anglų prekybos laivus, 6 francuzų ir 8 italų.

Vokiečiai vis laiks nuo laiko bombarduoja Paryžių su savo milžiniškom kanuolėm. Pėtnyčioje prieš Velykas, jie sugriovė bažnyčią ir užmušė 75 ypatas, daugiausia moteris ir vaikus ir sužeidė 90.

Popiežius protestavo prieš bombardavimą Paryžiaus, o ypač prieš naikinimą bažnyčių ir žudymą besimeldžiančių žmonių.

True translation filed with the post master at Worcester, Mass. on April 4, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

Iš Visur.

Kaizerio sunus bus vice-karalius.

Londonas. Kaizeris paskyrė savo ketvirtą sunų, Princą Augustą Vilhelmą prefektu (perdėtiniu) Potsdamo (apygardos kur randasi didysis kaizerio palocius), kad jis tenai galėtų išmokti kaip vesti civilišką administraciją; tą praneša Exchange Telegrafo žinia iš Amsterdamo.

Manoma, kad šis tai pirmas žinksnis prie paskyrimo to princo vice-karaliumi Lietuvoje arba Kurliandijoje.

Nenori duoti karaliui pensiją.

Athenai. Graikų atstovų buto iždo komitetas nubalsavo neduoti buvusiam karaliui Konstantinui metinę pensiją 500,000 drachmų (Drachma normaliame laike yra verta truputį daugiau nė 19c.).

Ši pensija buvo prižadėta buvusiam karaliui, su sąjungiečių pritarimu, kuomet Konstantinas apleido Graikiją, bet komitetas nutarė, kad šis prižadas yra tuščias, užtai, kad Konstantinas ir jo dvariškiai, bebudami Šveicarijoj, nuolat intrigas veda prieš dabartinę graikų valdžią, su pagelba vokiečių aukso. Parlamentas irgi greičiausia atmes pensiją ir sakoma pati valdžia nepareikalaus to.

Copyright by Underwood & Underwood

Galva ukrainiečių Rados, prof. Grušefskis laiko prakalbą į kareivius, kurie rengiasi į karę prieš bolševikus.

True translation filed with the post master at Worcester, Mass. on April 4, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

Dalykų stovis Rusijoj

Sąjungiečiai duoda kanuolių Semenovui.

Pekin (Chinijoj), kovo 23 — Japonų, francuzų ir anglų kanuolės tapo pasiųstos gen. Semenovui, bolševikų priešininkų vadui, kurio pulkai priešinosi bolševikams Mandžiurijoj. Japonų generolas, Nakajima, pribuvo (vieta nepažymėta).

Bolševikai atsiima Ukrainos miestus.

Moskva, kovo 24 — Bolševikų pulkai, anot oficialio pranešimo, pasekmingai kovojo su austrais pietų Ukrainoj. Miestai Nikolajev, Kherson ir Zmananka vėl pateko rusams.

Turkai dabar savinasi Krymą.

London, kovo 25 — Turkų laikraščiai, anot pranešimo iš Amsterdamo, prirodinėja, kad sulyg apsisprendimo teisės, Krymas turi buti prijungtas prie Turkijos, taip kaip Pabaltijos provincijos tapo prijungtos prie Vokietijos (Praeitą savaitę turkai pasisavino dalį Kaukazo).

Nors per 300 metų iki 1774 Krymas priklausė turkams, vienok dabar ten labai mažas skaičius turkų randasi.

Visuotinas militaris lavinimasis Rusijoj.

Moskva, kovo 26 — Bolševikų organas "Izvestia" paskelbė atsišaukimą po kuriuo pasirašo Leonas Trotskis, šaukiantis į žmones, kad pagelbėtų suorganizuoti kariumenę del apginimo revoliucijos; taipgi pranešta, kad visuotinas verstinas militaris lavinimas turi įvykti. Visi pirmiau buvę oficieriai bus pašaukti į tarnystą kaipo mokintojai, po priežiura tautinių komisijonierių.

Ukrainiečiai atsiėmė Odesą.

Londonas, Kovo 27 — So-Sevastopolio apielinkėje vietų ir ukrainiečių pulkai, po kruvino mušio, kuriame laivyno spėkos dalyvavo, atsiėmė Odesą, anot pranešimo iš Maskvos.

Petrograd. Oficialiai pranešimai čionai paskelbti, patvirtiną pranešimą, jog bolševikai atsiėmė Odesą. Odesą pirmiausia bombardavo skraiduoliai atvykusieji iš Sevastopolio.

buvo baisųs mušiai per tris dienas tarp bolševikų ir austro-vokiečių pulkų.

Vėliausi karės bulietinai sako, kad austro-vokiečiai randasi tik 40 mylių nuo Ekaterinoslavo, prekibinio ir industrijalinio miestuko, apie 250 mylios į šiaur-rytus Odesos.

Maskva. Khersoną, Nikolajevą ir kitus pietų Ukrainos miestus atsiėmė patįs žmonės, apsiginklavę civiliškiai ir Raudonoji Gvardija. Khersone daugybė vokiečių tapo užmušta ir 2 šarvuoti automobiliai paimti.

Ukrainiečiai baisiai supykinti už tai, kad vokiečiai dabar pastato reikalavimus, kurių visai nesirado taikos sutartyje. Paskučiausias iš šių reikalavimų yra, kad Ukraina atiduotų 85 nuošimčius savo javų ir visą cukrų iš 114 dirbtuvių išskyrus tą kuris butinai reikalingas naminiam suvartojmui. Ukrainos Rada protestavo, kad tas nesiranda taikos sutarties sąlygose.

Vokiečių komandantas Kieve pareikalavo, kad bankieriai to miesto suteiktų paskolą 10 milijonų rublių ant vokiečių finansiškų įstaigų užtvirtinimo. Bankeriai atsisakė.

Vokiečių pulkai nuolat eina į rytus per Kievą. Duonos reikmenai nuolat išgabenami iš Kievo, tad ten jau nedateklius matosi.

Valstiečiai Nexel'e 54 myl. į šiaurę Vitebsko, susiorganizavo, kad priešintis vokiečių maisto rekvizicijom. Sakoma, jie užmušė 80 vokiečių kareivių,

Vokiečiai suareštavo bolševikų vadą.

Londonas, kovo 27 d. — Vokiečiai suareštavo bolševikų vadą p. Kamenev, vieną iš taikos delegatų Brest Litovske. Jis tapo suareštuotas ant Aland Salų, kuo met grįžo nuo kokios tai misijos vakarų Europoje.

Gauta žinia, kad bolševikai apsupo gen. Kornilovo pulkus.

Pranešimas iš Petrogrado sako, kad Sovietų Taryba Maskvoje ketina įsteigti Totorių-baškirų respubliką pietų Uralų ir centralinėse Volgos provincijose.

Perkels ex-carą iš Tobolsko.

Londonas, kovo 27 d. — Bolševikų valdžia nutarė perkelti Nikalojų Romanovą, buvusį imperatorių ir jo šeimyną iš Tobolsko į Uralų rajoną, anot pranešimo rusų laikraščiuose. Nutarta taip elgtis iš priežasties galimų atsitikimų tolimuose rytuose (t. y. japonų įsikišimo).

Paryžius. Anglijos ir Francijos valdžios pranešė, kad visi prižadėjimai, ką imperiališka Rusijos valdžia padarė, yra ir bus legališki ir nesulaužomi, nežiurint kokia valdžia bus Rusijoj.

Sako persai vienysis su Vokietija.

Moskva, kovo 27 d. — Laikraščiai praneša, kad persų delegacija iškeliavusi iš Tehenrano į Berliną, per Konstantinopolį, kad padaryti pastovią sutartį tarp Persijos ir Vokietijos, pamatuotą didelę paskolą nuo Vokietijos del Persijos gelžkelių ir pasiuntimu vokiečių mokintojų del persų armijos.

Visi rusų pulkai, anot pranešimo iš persų fronto tapo jau atitraukti iš Persijos.

Bando nupirkti visą medvilnį.

Moskva, kovo 28 — Bolševikų organas Izvestia sako, vokiečiai bando nupirkti visą rusų medvilnį už Kaukazo ir Kaspijų jurių rajonuose, naudodamiesi neutralių tarpinikavimu. Už tai Sovietai tų vietų paliepė konfiskuoti visą medvilnį.

Amsterdam. Berlino laikraščiai praneša, kad Kievo apielinkėse valstiečiai atsisako atiduoti javus teutonams ir ginasi su kulkasvaidžiais ir rankinėm granatom prieš bandymus atimti nuo jų javus.

Lietuva gali buti "laisva."—

Washington, kovo 28 — Suv. Valstijų ambasadoriaus Morris iš Stockholm pranešimas išaiškina žinias, gautas kabeliu keletą dienų atgal apie Vokietijos pasiulymus Lietuvai ir sako, kad Vokietija sutinka pripažinti tos mažos valstybės (t. y. Lietuvos) neprigulmybę, jei gu ji prisidės prie Vokietijos Konfederacijos ir pasiims ant savo pečių dalį Vokietijos karės skolos.

Sako sąjungiečiai veikia su bolševikais.

Moskva, kovo 27 — Pranešama, kad anglų ir francuzų oficieriai pagelbsti bolševikams ginti Kola ir Murmansko pakraštį nuo finų baltosios gvardijos, kuriai pagelbsti vokiečiai.

Petrograd. P. Lunačarskis, Apšvietos ministeris išsireiškė, kad nors sutartis su Amerika nėra galima, betgi Rusija apsiima imti Amerikos pagelbą paskolų ir ginklų formoje, už tai kad Vokietija yra abiejų bendras priešas.

Amsterdam. Austrai oficialiai užgina buk bolševikai užėmė Odesą. Tas miestas neva vis teutonų rankose.

Bolševikai jieško buržujų pagelbos.

Petrograd, kovo 29 — Bolševikai yra pasirengę atsisakyti nuo grynai sociališko programo, kad užtikrinti atbudavojimą Rusijos—politiškai, industriališkai ir finansiškai.

Prie to darbo jie pasišauks buržujus ir net inteligenciją, vienok jie pasiliks visą dik-

Sąvaitinis Laikraštis
"AMERIKOS LIETUVIS"
Eina Ketvirtadieniais
Leidžia
M. PALTANAVIČIA
15 Millbury Street. -:- Worcester, Mass.
Prenumeratos Kaina:
Suvienytose Valstijose Metams - $2.00 —— Pusei Metų - $1.00
Kitose Viešpatystės Metams - $2.50 —— Pusei Metų - $1.25
Apgarsinimų kainos ant užklausimo. Antrašas:
"AMERIKOS LIETUVIS"
15 Millbury Street, -:- Worcester, Mass
4 Centai už Numeri.

The Lithuanian Weekly
"LITHUANIAN AMERICAN"
Every Thursday
Published by
M. PALTANAVIČIA
15 Millbury Street, -:- Worcester, Mass.
Yearly Subscription:
In United States - - - $2.00 —— 6 Months - - $1.00
To Foreign Countries - - $2.50 —— 6 Months - - - $1.25
Advertising rates on application, All communications should be addressed:
"LITHUANIAN AMERICAN"
15 Millbury Street. -:- Worcester, Mass.
4 Cents per Copy.

tatorystę, visą viršiausią galybę savo rankose. Jie šaukiasi buržujus ir inteligentus talkon ir pripažįsta, kad to atbudavojimo darbo vieni negali atlikti. Jie maž-daug ir nutarė nekonfiskuoti tuo tarpu privatinių nuosavybių. Jie sako, vienok nieko nebijo nuo buržujų ir visa galybė visgi yra proletariato rankose.

Japonai neįsiveržė Sibiran.

Londonas, kovo 30 — Japonijos primieras ir užsienio ministeris paskelbė, kad Japonija jaučiasi draugiškai link bolševikų ir tuo tarpu nemato priežasties del ginkluoto įsiveržimo į Sibirą.

Moskva. Sąjungiečių oficieriai, kurie nuvyko Sibiran ištyrinėti dalykus, atrado labai mažą skaičių apsiginklavusių teutonų nelaisvių.

Popieriniai pinigai užimtose šalyse.

Petrograd, kovo 31 — Vokietija išleido naujus popierinius pinigus užmtose Rusijos teritorijose trijų rublių, 1 rublio ir mažesnėse kainose. Pinigus išleidžia Rytų Komercijos ir Industrijos banka, Poznane. Ant bamaškų randasi parašai vokiečių, lenkų, lietuvių ir latvių žodžiais, bet ne rusų.

Turkai eina ant Sevastopolio.

Petrograd, balandžio 1— Pranešama, kad vokiečių armija randasi 33 ang. myles nuo Kursko. Ekaterinoslavo susinešimai gelžkeliu tapo pertraukti, Poltava buvo bombarduota ir dega. Sovietų pulkai apleido tą miestą. Turkai sakoma grasina Sevastopolį, nuo kurio jie randasi vos 16½ angiškų mylių.

Siamas suteiks 500 aviatorių.

True translation filed with the post master at Worcester, Mass. on April 4, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

San Francisco. Buvęs Suv. Valstijų diplomatinis atstovas Bangkok'e, Siamo sostinėje, kuris šiomis dienomis pribuvo į San Francisco, sako, buk Siamas suteiks sąjungiečiams 5.00 aviatorių, kaipo savo kontribuciją į karę.

Nuo 1 d. balandžio visa Kanada tampa "sausa" išskyrus Quebec ir Ontario, kur svaigalai bus pardavinėjami, nors apribuotai, iki 1 d. gegužio, 1919 m.

Iš Amerikos.

Ekspliozija padarė du milijonu dol. nuostolių.

New York, kovo 26 d. — Gaisras, sekant visą eilę ekspliozijų, sunaikino 6 lubų budinką, Jarvis Ware-house kompanijos, netoli Erie gelžkelio termino, Jersey city. Budinke buvo laikoma kariumenės reikmenos. Ekspliozija irgi sunaikino Erie gelžkelio taisymo įstaigas. Blėdies sakoma padaryta ant 2 milijonų dol.

Ištyrinėjimas priežasties ekspliozijos tuojaus prasidėjo ir tulas Jacob E. Altman, 63 m. amžiaus prisipažino, kad jis buvo kaltas, nes netyčia numetė degantį cigarėtą į tarpą lengvai užsidegančios medegos. Jis perduotas į policijos rankas; jis sakosi yra amerikonas, nors jo tėvas buvo vokietis. Keleta ypatų buvo sužeista laike ekspliozijos, bet niekas nebuvo užmušta,

Nebus streikų nė "lockout'ų." laike karės.

True translation filed with the post master at Worcester, Mass. on April 4, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

Washington, kovo 30 — Suv. Valstijų darbo sekretorius Wilson šiandien pranešė, kad atstovai kapitalo ir darbo, per praeitą mėnesi išdirbo tautišką karės darbo programą, kurio svarbiausi punktai yra pirma, nutarimas, kad nebus nė streikų, nė "lockout'ų" laike karės ir antra, paraginimas, kad visi industrijaliniai nesutikimai butų sutaikinti tam tikros valdžios tarpinikavimo komisijos.

Šį programą išdirbo 6 atstovai kapitalo, 6 darbo ir 2 visuomenės. Manoma, kad šis programas įvyks.

Francuzų kareiviams truksta duonos.

True translation filed with the post master at Worcester, Mass. on April 4, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

Washington. Pranešimas, buk duonos porcija francuzų kareivių, kurie dabar laikosi prieš vokiečių kariumenių užpuolimus tapo sumažinta iš priežasties kviečių stokos, privertė maisto administraciją nutarti griebtis aštrių priemonių, kad sulaikyti maisto užkavojimą šioje šalyje. Jeigu tik bus išrasta, kad kas yra paslėpęs daugiau maisto ypač kviečių negu jam reikalinga, tas bus skaudžiai nubaustas. Valstijų maisto administratoriams paliepta pradėti tyrinėjimas.

Japonija duos Suvienytom Valstijom laivų.

True translation filed with the post master at Worcester, Mass. on March 28, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

Washington. Japonija sutiko duoti Suv. Valstijoms laivų 150,000 tonų įtalpos už 300,000 tonų plieninių lentų.

Prasergsti nuo stiklų duonoje.

New York. Federalė maisto komisija čionai 31 d. kovo išleido prasergėjimą žmonėms, kad atsargiai apžiurėtų duoną, "keksus," pajus ir tt. pirktus kepyklose, nes juose gali rastis stiklo šmotelių. Namie kepant duoną reikia atsargiai išsijoti miltus, nes blogos valios žmonės, norėdami padaryti kiek galint blėdies šiai šaliai šiame laike, yra įdėję stiklų į miltus, duona ir tt. Jau gana didelis skaičius ypatų yra pranešę komisijai apie radimo stiklo šmotų jų maiste.

Prašo atleidimo del Mooney

Sacramento, Cal. Prezidentas Wilson yra pasiuntęs telegramą į Californijos gubernatorių, kad parodytų mielaširdystę Tamui J. Mooney, kuris yra nuteistas miriop. Jis yra apkaltintas metimu bombos San Francisco, liepos 22, 1916, laike prisirengimo prie karės parodos; 10 ypatų žuvo, o 40 buvo sužeisti ekspliozijoj. Jis yra darbininkų vadas ir darbininkai sako, kad jis yra už tai kapitalistų persekiojamas ir yra visai nekaltas.

6 vokiečių dirbtuvės pagriebta.

True translation filed with the post master at Worcester, Mass. on April 4, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

Washington. Šešios didelės vokiečių vilnonės dirbtuvės valstijoj New Jersey, vertos į $70,000,000 tapo paimta į valdžios rankas.

200 suareštuoti Chicagoje.

True translation filed with the post master at Worcester, Mass. on April 4, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

Chicago. Daugiau negu 200 vyrų buvo suareštuoti čionai 26 d. kovo mėn. valdžios kovoje prieš neištikimus žmonės, priešų svetimžemius, "sliakerius" ir pabėgelius iš kariumenės.

I.W.W. vadų teismas

True translation filed with the post master at Worcester, Mass. on April 4, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

Chicago, 1 d. bal. čionai prasidėjo 112 I.W.W. vadų mi bandymu kenkti šios šalies karės vedimui. Jie sakosi ėsą nekalti.

Sako, amerikonas išrado milžinišką vokiečių kanuolę.

True translation filed with the post master at Worcester, Mass. on April 4, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

Worcester, Mass. Yra darodymų, kad amerikonas, J. H. Brown, iš šio miesto, išrado milžinišką vokiečių kanuolę, su kuria vokiečiai bombarduoja Paryžių, apie 20 metų atgal. Brown'o išrasta kanuolė buvo apsukta daugelių mylių vielų, ir tokiu budu buvo taip druta, kad netruko nežiurint kaip didelis šuvis buvo į ją įdėtas. Kanuolė buvo išbandyta Suv. Valstijų valdžios, kuriai ji buvo pasiulyta, ir buvo pilnai pasekminga, bet sakoma valdžia ją vienok nepriėmė, del kokių ten priežasčių. Vokiečiai sakoma pavogė plenus kanuolės iš Suv. Valstijų patento biuro.

Riaušės Kanadoje.

True translation filed with the post master at Worcester, Mass. on April 4, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

Quebec, Kanadoje. 28 d. kovo, prasidėjo riaušės čionai, sukeltos ypatų, kurie priešinosi verstinam kariumenėn ėmimui. Riaušė taip greitai plėtojosi, kad kareiviai buvo pašaukti įvesti tvarką. Neramumas tęsėsi mieste per keletą dienų, laike kurių daug susirėmimų atsibuvo tarp riaušininkų ir kareivių, kurie galutinai atsigabeno ir kulkasvaidžių. Laike kovojimo, 4 civiliškiai buvo užmušti ir keleta civiliškių ir kareivių buvo sužeista. Apie 100 riaušininkų suareštuota. Pirmiausią buvo manyta, kad vien francuzai-kanadiečiai sukėlė triukšmą, bet toliau atrasta darodymų, kad I.W.W. ir vokiečių auksas prisidėjo prie riaušių kėlimo. Sakoma daug svetimtaučių patėmyta tarp riaušininkų vadų. Blėdies laike riaušių padarytą ant $150,000, už ką miestas turės užmokėti. Miestą dabar sergsti keli tukstančiai kareivių.

Varguolių draugas mirė.

London. Thomas Holmes, kuris per praeitus 33 metus paaukavo visą savo laiką del pagerinimo gyvenimo sąlygų Londono biedniausių žmonių, mirė 26 d. kovo. Jis buvo plačiai pagarsėjęs kaipo "varguolių draugas." Jis pats paėjo iš varguolių ir savo jaunystėje dirbo kaipo geležies darbininkas.

Paliuosavo Portugaliečių politinius nelaisvius.

Lisbon, Portugalijoj. — Laikinė valdžia įsteigta po revoliucijos praeito gruodžio mėn., laike kurios prez. Machado valdžia buvo nuversta, paskelbė 29 d. kovo, kad visi politiniai nelaisviai bus paliuosuoti, visi suspenduoti laikraščiai vėl galės pasirodyti ir visi politiški kliubai galės buti atidaryti. Tuo pat laiku paskelbta sąlygos, kuriomis bus išrinkta naujas respublikos prezidentas, 77 senatoriai ir 155 atstovai.

Anglijos premeras Lloyd George kartais gauna daugiau negu 1,000 laiškų ant dienos.

* * *

Suv. Valstijoj auginama daugiau galvijų negu kitoje šalyje pasaulyje, išskyrus Indiją. Vienok dar Suv. Valstijom neužtenka odų savo augintų galvijų; jos daugiaus perka iš kitur odų, negu kokia kita šalis.

Į Lietuvių Visuomenę

Suteikiant musų plačiąjai visuomenei visai naują ir tikrą sąrašą belaisvių, uždarytųjų vokiečių ir austrų logeriuose, norime paaiškinti, kad pažymėdami kiek kiekvienas belaisvis yra gavęs siuntinius, kurie buvo nusiųsti iš visuomenės aukų Liet. Draugijos nukentėjusiems del karės šelpti Centralinio Komiteto įgaliotinio J. Savickio Kopengagoje per Lietuvių Skyrių prie Danijos Raudonojo Kryžiaus. Turime pažymėti, kad iš visos Europos neutralių šalių tiktai vien iš Danijos galima pristatyti maistą ir apsivilkimą, kitos šalys uždraudė ką nors išvežti Iš kitos pusės, vėl atsižvelgiant pavyzdin koksai didelis procentas iš Rusijos siunčiamųjų siuntinių žusta, mes patariame siuntinius vien siųsti iš Danijos, todelei, kad belaisvius tankiai perkelia iš vieno logerio į kitą, o prie pačto sunkaus susinešimo su Rusija yra nelengva apie tatai patirti, tai privatiški siuntiniai neradus adresanto atiduodami kitiems. Mes turime nuolatinius susinešimus su lietuvių belaisvių komitetais logeriuose ir esame gerai ir greičiau informuoti apie įvykusias permainas negu privatiškos ypatos. Turime apie daug belaisvių visokių smulkesnių žinių. Jeigu kas norėtų ką sužinėti ir abelnai su visokiais belaisvių reikalais, prašome kreiptis sekančių antrašu:

Croix Rouge Danoise,
Copenhague.

(**Nuo Red.** Užsimoka parašyti ir angliską antraši: **Danish Red Cross, Copenhagen**).

Baigiame šaukdami, kad, neveizint į neva artimą taiką, kurri gali įvykti ir ne taip greit, atkreipkite atydą Jųs, musų visuomenės nariai, į kruviną belaisvių vargą ir nepamirškit juos. Atsiminkit, kad žmonės pačiame tvirtame amžiuje badu miršta. Jeigu galėjo išsilaikyti tiek laiko, tiktai gyvenant stipria valia Tėvynėn sugrįžti, palengvinkit jiems tuos paskutinius mėnesius, nepraleiskit, kad, jie miršant, pagieža degtų už jų pamiršimą ir apleidimą.

Liet. Draugijos del karės nukentėjusių šelpti Centro Komiteto Įgaliotinis —

Jurgis Savickas.

MIRUSIŲ LIETUVIŲ BELAISVIŲ SURAŠAS.

Norint gauti smulkesnių žinių, galima kreiptis sekančiu antrašu: **Croix Rouge Danoise, Copenhague.**

1. Adomaitis Pranas, Kauno rėd., Šiaulių pav., Nortaičių., s., mirė Neuhammer'o 1.
2. Banys Petras, Kauno rėd., Panevėžio pav., Štaškovos sod., mirė Minden log.
3. Girdišinskis Pranas, mirė Neuhammer'o log.
4. Judaikis Jurgis, Pakalniškių s., mirė Worms'o log.
5. Martinaitis Povilas, Gustavos s., mirė Worms'o log.
6. Mackunas Benediktas, Vilniaus rėd., Vaselauka, mirė Czersk'e.
7. Mikolajunas Jonas, Kauno rėd., Panevėžio p., Ruškonių s., mirė Czersk'e.
8. Mikulėnas Jonas, Kauno rėd., Ukmergės p. Redeikių s.
9. Tananuška Aleksandras, Vilniaus rėd., Krasnių sodž.
10. Zaboras Kazys, Kauno rėd., Telšių pav.

BELAISVIŲ SĄRAŠAS VOKIEČIŲ LOGERIUOSE IR TAIPOGI AUSTRŲ LOGERIUOSE.

LOG. ALTDAM.

164. Aidukaitis, gavęs 5 siuntinius, paeina iš Suvalkų rėd., Saper. b.
165. Bagdanavičius Aleks., gavęs 5 siun., iš Usėnų s., Žarasų p., Kauno rėd. 108 Sarat. pul.
166. Bagnadavičius Stasys, gavęs 11 siunt., Kauno rėd, 108 Saratovo pulk.
167. Balčiunas Viktas gavęs 7 siunt., 4 Kaukazo pulk.
168. Bartašauskas Jurgis, gavęs 9 siuntinius, Kauno g., III pulk.
169. Bedolis Antanas, gavęs 4 siun., 110 pulk.
170. Butkevičius Leonas, gavęs 7 siun. 87 pulk.
171. Čereskis Petras, gavęs 7 siunt., 52 pulk.
173. Gaidys Jokubas, gavęs 7 siunt., 249 pulk.
174. Gailius Domininkas, gavęs 8 siunt., Krinapių s., Blakovesčio v., Šiaulių pav., Kauno gub., 44 Sibirio kav. p.
175. Grudis Antanas, gavęs 9 siunt., Kauno red., 108 pulk.
176. Ivaška Viktoras, gavęs 7 siunt., 110 pulk.
177. Jadauga Ignas, gavęs 8 siunt., Suvalkų rėd., 18 Strielč. pulk.
178. Judzenka Kazys, gavęs 7 siunt., 110 pulk.
179. Jurienas Juozas gavęs 7 siunt. 68 pulk.
180. Kairys Juozas, gavęs 1 siunt., Kauno rėd., Troics 107 pulk.
181. Kazlauskas Bronys, gavęs 8 siunt., Vilniaus rėd., (unter-ofic. 105 pulk.
182. Kilovaitis Mikas, gavęs 8 siunt., Kauno rėd., 109 Volžinsk. pulk.
183. Končius Balys, gavęs 9 siunt.
184. Krumis Antanas, gavęs 9 siunt., Kauno rėd., 108 pulk.
185. Kugren-Škudas Aug., gavęs 9 siunt., Kuršo rėd., 110 pulk.
186. Kundra Antanas, gavęs 7 siunt., Vilniaus rėd. ir pav., Medelių val., Malcanų s.
197. Laškauskas Juozas, gavęs 7 siunt., 110 pulk.
188. Marčiukas Jonas, gavęs 1 siunt.
189. Miliukas Vladas, gavęs 12 siunt., Vilniaus rėd., 24 artiler. brig.
190. Norvida Juozas, gavęs 9 siunt., Kauno rėd., Kuršėnų miest., 441 pulk.
191. Obakevičius Tomas, gavęs 9 siunt., Kauno rėd., 110 pulk.
192. Bakeris Juozas, gavęs 9 siunt., Kauno rėd., 111 pulk.
193. Sabulis Juozas, gavęs 9 siunt., 86 pulk.
196. Silėkas Petras, gavęs 9 siunt., Suvalkų gub., 5 artil. brig.
197. Skarbalis Petras, gavęs 7 siunt., 28 pulk.
198. Tipikas Juozas, gavęs 7 siunt., 115 pulk.
201. Vilkelis Adomas, gavęs 8 siunt., Kauno rėd., Saločių par., Paškonių s., 110 pulk.

LOG. ARYS.

203. Anušys Kazys, gavęs 1 siunt., Jeldunėnų s., 108 Saratov. pulk.
204. Galinis Jurgis, gavęs 1 siunt., Kaune intendanturoje.
205. Girdus Antanas, gavęs 1 siunt., Kauno rėd., Raseinų pav., Jurbarko v., Lukšių sod.
206. Inčiura Mikolas, gavęs 1 siunt.
207. Masionis Juozas, gavęs 1 siunt., Suvalkų rėd., Miklausių kaimo.
208. Petrauskas Jonas, gavęs 2 siunt., Pabrėžių kaimo.
209. Šukis Juozas gavęs 2 siunt., Kaukazo 110 pulk.

LOG. BRANDENBURG.

210. Burliaga Sidor., gavęs 1 siunt., Vilniaus rėd. ir pav., Širvint v., Naciunų sod.
211. Duškevičius Pov., gavęs 2 siunt., Kauno rėd., Ukmergės pav., Vaitkuškių miestelio.
212. Kašlei Vincas, gavęs 1 siunt., Vilniaus rėd., Lido pavieto.
213. Orlickis Juozas, gavęs 1 siunt., 13 korp. 116 pėst. pulk.
214. Romanauskas Adomas, gavęs 1 siunt., Vilniaus rėd., Lidos pav.
215. Vaišlo Izidor Stasys, gavęs 1 siunt., Vitebsko rėd., Dvinsko pav., Rukčių sod.
216. Vanagas Povilas, gavęs 1 siunt., Kauno rėd., Panevėžio pav., Biržių miestelio.

LOG. BURG bei MAGDEBURG.

217. Kleinauskas Jonas, gavęs 1 siunt., Kauno rėd., Raseinų pav., Skaudvilių sod.
218. Zmerskis Domininkas, gavęs 2 siunt., Suvalkų rėdyb., Lazdijų miest.

LOG. CHEMITZ.

219. Dapšus Vladas, gavęs 3 siuntinius.

LOG. COTTBUS.

220. Chrostauskas Vaitek., gavęs 1 siunt., 1 Park 6 Artiler. brig.
221. Cidzikas Feliksas, gavęs 1 siunt., Voliančių sod.
222. Cirulis Julius (Žirulis), gavęs 2 siunt., Kauno rėd., Daukiniunų sod.
223. Jusevičius Juozas, gavęs 4 siunt., Kauno rėd., Panevėžio pav., Pinevos val., Povaščių s., 110 Kamsko pulk.
224. Kirasevičius Vincas, gavęs 4 siunt.
225. Sluchockas Karolis, gavęs 3 siunt., Suv. rėd.
226. Stankevičius Jonas, gavęs 4 siunt., 110 pulk.

LOG. CROSSEN.

227. Čapskas Jurgis, gavęs 3 siunt., Vilniaus rėd., Raketiškių s.
228. Čepulėnas Zigmas, gavęs 3 siunt., Vilniaus rėd., Didesalos s.
229. Junozila Juozas, gavęs 4 siunt., Kauno rėd., Plungė.
230. Lavinskis Viktas, gavęs 3 siunt., Kauno rėd., Lisiai.
231. Paškauskas Jurgis, gavęs 2 siunt., Kauno rėd., Gačegala.
232. Romanauskis Motiejus, gavęs 2 siunt., Vilniaus rėd., Smilginiškių.

LOG. CZERSK.

233. Mackela Stasys, gavęs 1 siunt., Kovalių s.
234. Valainis Stasys, gavęs 1 siunt., Kuršo rėd.
235. Vaitekunas Steponas, gavęs 3 siunt.

LOG. DANCIG.

236. Rutkauskis Kazys, gavęs 2 siunt.
237. Ruzgis Kazys, gavęs 5 siunt., Kauno rėd., Linšniškių sod.
238. Vaitonis Nikodėmas, gavęs 5 siunt., Kauno rėd.

LOG. DOBERITZ.

239. Miškinis Kazys.
240. Miškinis Silvestras, gavęs 7 siunt.
241. Narbutas Motiejus, gavęs 7 siunt., Kauno rėd., Ukmergės pav., Raguvos val., Putiliškių.
242. Paugis Jonas, gavęs 7 siunt.
143. Raugalas Jonas, gavęs 7 siunt., Kauno rėd., Pan. pav., Gulbinų v., Gegužių s. 110 Kamensko pulk.
244. Sankauskas Antanas, gavęs 11 siunt., 108 Saratovo pulk.
245. Stuguris Vilniaus g., gavęs 2 siunt.
246. Šimkevičius Zigmas, gavęs 6 siunt., Kauno rėd., Panevėžio pav., Baisogalos s.
247. Turskis Vytautas, gavęs 13 siunt., (paoficer.) 7 pul.
248. Žeibus Viktas, gavęs 6 siunt. 108 pulk.

LOG. DYROTZ.

249. Barolis Jonas, gavęs 6 siunt.
250. Bekeris Antanas, gavęs 6 siunt.
251. Krasauskas Rokas, gavęs 7 siunt., Kauno rėd., Šiaulių pav., Kurtavėnų v., Bulėnų sod.
252. Mazuraitis Konstantas, gavęs 5 siunt., 23 Nivoskio pulk.
253. Misiukas Romualdas, gavęs 1 siunt.
254. Petravičius Jonas, gavęs 6 siunt.
255. Petravičius Petras, gavęs 8 siunt.

(Toliaus bus).

Apžvalga.

Mes jau buvome rašę ir nurodę, jogei negalima kaltinti Rusijos šviesuomenės ir tikrųjų rusų revoliucijonierių, kurie kovojo ilgus laikus, kad paliuosavus Rusiją nuo caro priespaudos, už šiandieninę naują tyroniją ir dar didesnę beteisę. Negalima juos kaltinti, nes kaip pirmiau jie buvo persekiojami autokratų ir juodašimčių, tamsios sufanatizuotos minios, taip ir šiandien jie yra persekiojami tos pačios minios, tik jau vedamos ne autokratų, bet sufanatizuotų demokratų demagogų. Tarp dabartinių valdonų gal radosi vienas kitas trumparegis idealistas, bet tie pamatę savo idėjas realybėje, visame jų baisume, skubiai apleidžia naujų valdonų eiles. Ir delto šiandien nesimato pas juos nė vieno kiltesnio asmens.

Patvirtino tai bolševikų išvaikytas Įsteigiamasis Seimas, kuris aiškiai parodė, kad mąstanti Rusija yra priešinga naujiems valdonams. Tą patį rodo ir rusų rimtesnė spauda. Tokioje pat linkmėje rašo ir "Ateities" korespondentas iš Japonijos, kuris paduoda vaizdingus aprašymus iš pasikalbėjimų su bėgančiais iš Rusijos žmonėmis. Štai ką yra pasakęs socialistas, kuris ya žiavo gelbėti tikrąjai rusų revoliucijai:

"Aš pats visą laiką laikiausi su bolševikais ir pamačiau kas jie yra. Dažniausiai valkatos, miesto gyventojų padugniai, paskutiniai tamsuoliai, pasivadinę save bolševikais, siaučia po miestą ir neduoda ramiems žmonėms gyvenimo. Man labiausiai pasibiaurėjo jų elgimosis su inteligentais, kaip jie juos žemino, užgauliojo, niekino ir naudojo priespaudas. Pavyzdžiu, už ėmė telefonų stotį, tai tuojau kokis driskis priėjęs prie telefonisčių, pabaigusių dažnai gimnaziją, augštąjį mokslą, sušunka: "Aš įsakiau Jums likti jusų vietose ir daryti tai ir tai!" ir visaip koliojasi, graso, jei neišpildysią įsakymų. Žinoma tos neiškenčia, trenkia darbą ir išeina. Ir taip visur po visas įstaigas. Išbaidė visus šviesesnius žmones! Bet tai dar nieko butų. Ka aršiausia, tai, kad tarp savęs labai nesutinka: pešasi, intriguoja, meluoja. Kas tik geriaus apsitaiso, baltą kalnierių dėvi, tai tuoj tą buržujum apšaukia, apgaulioja. Šiaip pramoninis gyvenimas visai sustojęs.

Kitas buvęs social-revoliucijonierius tarp kit-ko pasakęs:

— Buržujai dabar rusuose niekuo neapginti, kriminaliai teismai panaikinti ir draugai-darbininkai ką nori su Jumis tą ir daro. Gana bus jums pasirodyti, kad jųs esate nebolševikas, tai reiškia buržujus, ir jųs bykas gali padėti ir niekam nei ko! Dabar draugų bolševikų obalsis yra: "naikinkime — žudykime buržujus!" kaip kadaise žydus naikino! Jusų gyvybė rusuose šiandien nei vietoje nėra apdrausta ir nėra jokios garantijos, kad kokia "pasiutusi kulka" nepaklius Jums netikėtai beeinant gatve!"

Rusų šviesuomenė visuomet perdaug idealizavo "šventąją minią," matydama joje vien kankintinį persekiojamą caro valdžios. Per tą kankintinio aureolą jie nepermatė minios tamsumo, fanatizmo, su visomis jų pasekmėmis. Ir už tą nepamatuotą idealizmą, mąstanti Rusija turės brangiai užmokėti, ji moka šiandien už tai krauju.

Musų ir Svetimtaučių Spauda apie New Yorko Seimą.

(tąsa)

Pirmos sesijos aprašymas, tilpęs kituose laikraščiuose, kaip "Lietuvoje," "Vien. Liet." daug kame patvirtina "Naujienų" korespondento aprašymo teisingumą. Minėti laikraščiai praneša apie tą sesiją daug trumpiau, nenušviečia taip plačiai kalbų, bet pripažįsta tą patį kalbų turinį, tuos pačius incidentus. "Lietuva" skundžiasi, kad jau pirmoje sesijoje tampa sulaužyta padaryta tarp tautininkų ir katalikų sutartis katalikų naudai. Ji rašo:

"Pasirodo, kad buvo sutarta, jog abidvi srovės turės po savo pirmininką, kurie pasidalindami ves Seimą. Bet krikščionių-demokratų priešseiminė konferencija atrado, kad neparanku turėti du pirmininku ir nutarė turėti vieną pirmininką, statant kandidatus iš abiejų srovių. Tai sulaužimas sutarties. Čia kįla daug užklausimų, užmetimų, bet kad tai neprincipialis klausimas, tai jis šiaip taip praeina."

Svarbesnių kalbų turinis paduotas tas pats. Vinikaitis peikęs socialistus, kad jie nėsą lietuviais ir turi "purvinas burnas," Balutis kalbėjęs apie "pagramdukus" ir apie girdėtas paskalas kelionėje į seimą, kas parodo, kad p. Balutis kalbėjęs be pirmesnio prisirengimo.

Kaip visi laikraščiai pripažįsta antroje seimo sesijoje buta nemaža trukšmo. Plačiausiai ne be riebaus cinizmo šią sesiją aprašo "Keleivis." Sesija prasidėjus Lietuvos ir Amerikos himnais, perskaityta keletas linkėjimų. Užbaigus juos, rengtasi prie reguliario darbo, kaip tula Waterburio panelė, A. Petrauskaitė padavus sekantį įnešimą: "Mes čionai esame visi katalikai, ne pagonai ar cicilikai, tai-gi aš įnešu, kad mes viską pradėtume ir užbaigtume, su malda." Tuomet kilęs trukšmas. Minėto laikraščio reporteris šiaip ji aprašo:

"Visas seimas pakilęs ant kojų: rėkia, cypia, šaukia, draskosi; vieni už, kiti prieš."

Buvę kunigų, kurie pasilipę ant kėdžių, paraudę skerečiojo rankomis ir šaukė kiek tik jų gerklė išnešė.

"Jų riksmo tečiaus negalima suprasti, tik girdėti: "pagonįs, mes katalikai!" Triukšmas tęsėsi apie 10 minutų. Kada didžiuma jau pavargo ir nuo riksmo užkimo gerklės, išėjo Pakštas ir praneša, kad tautininkai pastatę ultimatumą: jei katalikai melsįs prie Dievo, tai tautininkai išstatysią Šliupo paveikslą ir reikalausią, kad visi garbintų jį. Pasaka buvo taip kvaila, kad tautininkai sukilo ir pradėjo ne savais balsai rėkti, plusti, durniti, švilpti... Pakštas, nušvilptas, pasitraukė. Jau rodės, kad del poterių seimas skils. Atbėga ant pagrindų Vaškevičius, kareivis iš Camp Dix. Pamatę kareivį, žmonės nutilo. Šis pasakoja, kad pas juos visi poteriauja, tai kodel, girdi, čionai nepasimelsti. Delegatai rėkia: "Durniau, kas tau neleidžia? Melskis kad nori." "Bažnyčion poterių kalbėt!" "Seimas sušauktas ne poteriams kalbėt!" "Ar jus dar namie neprisimeldėt?" "Čion seimas, ne brostvininkų mitingas." Lermas tęsiasi per pusę valandos suviršum. Tada išeina Kemėšis. Triukšmas apsistoja. Jis sako: "Iš maldos, kurią mes šitokiame triukšme priverstinai kalbėtume, nebutų nei mums naudos, nei Dievui garbės. Todel, ramybės dėlei, aš patariu, kad mes atsisakytume nuo šios privelegijos." Vėl pusė delegatų pašoko ant kojų. Vienas žilas kunigas rėkia: "Zdraica, zdraica!" Kiti kunigai ložose sustoje grumoja sugniaužtomis kumštimis į Kemėsį ir rėkia: "bedievi," "pagone," "pardavike," "judošiau!" Sumišimas tęsėsi antrą pusvalandį. Pagaliaus, visiems nuvargus, Miliauskas, seimo prezidentas, tarp triukšmo persižegnoja ir kalba poterius. Pusė delegatų nei nepastebėjo, kad kerikalai jau poteriauja. Papoteriavus, išeina Jankauskas (Šliupo pusžentis) ir skaito pasveikinimą prezidentui Wilsonui. Priimta, niekas nė balso neėmė.

Toliau skaito rezoliuciją Lietuvos laisvės klausimu. Kun. Milukas nori, kad rezoliucijoj butų įdėta, jog "lietuviai gyveno toj pačioj vietoj per kelis tukstančius metų, ir yra tenaitiniai aboriginai." Šimkus priešingas tam: girdi: "Jei mes norime minėti istoriškus faktus, tai pasakykim aiškiai, kiek tukstančių metų ten gyveno lietuviai. Bet nei mes, nei niekas kitas apie jokius tukstančius nežino tai kam rašyti nebutus daiktus?" Kįla klausimas, kam tą rezoliuciją adresuoti: Talkinikams, visam pasauliui, ar kaip? Nenutarta nieko, tik rezoliucija priimta ir kopija bus pasiųsta prez. Wilsonui.

Priėmus rezoliuciją, Šimkus tiesiog pasiuto: Šokinėja augštyn, rankas iškėlęs, iššižiojęs, rėkia, sukinėjasi, draskos, skerečiojasi, bėga prie piano skambint lietuvių hymną; tą pabaigęs, rėkia "valio, valio!" už Lietuvą, už veikėjus ir visus paralius. Pakvaišimas apima ir kitus. Scena buvo panaši į momen tą, kada šokantieji arabu dervišiai visai netenka proto ir nuovokos. Po pusvalandžio šitokio siutimo, tie "sorkininkai" pavargo ir apsiramino.

Išeina Balutis ir pradeda vėl apie poterius; girdi: "tautininkai, kaipo srovė, niekados neatsisakė ir neatsisakys poterius kalbėti; bet jie niekados nieko nevertė ir nevers poteriauti." Vėl kįla triukšmas: rėkia, kaukia, spiegia, švilpia. Triukšmui aptilus, Balutis šaukia! "Švilpiant galima Lietuvos laisvę prašvilpti!" Iš auditorijos storas balsas atšauja: "Bet poteriaujant gali ir pasiusti, o tos laisvės neišpoteriausi." Triukšmas tęsiasi apie dešimtį minutų. Balutis nepabaigęs liekasi nušvilptas nuo pagrindų.

Tuom laiku rezoliucijų komisija išneša ir skaito rezoliuciją, kurioj reikalaujama "lietuvių atstovams" teisės dalyvauti taikos kongrese.

Vėlu, laikas uždaryt sesiją, vėl kila poterių klausimas. Delegatai išsiskirsto nelaukdami formalio uždarymo."

Apie šios sesijos triukšmą mažiausiai rašo katalikų laikraščiai. Svetimtaučių spauda kaip matysite iš paduotų ištraukų šios sesijos incidentus išputė į didelį burbulą. Tautininkai nebando užslėpti tų jiems taip nemalonių incidentų. "Tėvynė" rašo apie tai sekančiai:

"Antrą sesiją (po pietų) atidarant, iškilo begalo nesmagus incidentas — tai įnešimas melsties. Kilo trukšmas, kad net buvo gėda. Klerikalams atstovams, rėmusiems įnešimą, buvo valia kalbėti už jį; bet reikėjo tik pasirodyti kam iš kitos pusės ir išreikšti, kad maldai yra bažnyčia, o ne politiškas seimas, kaip pasipildavo dideliausis riksmas: "bedievis, šliuptarnis, pagonas, tylėk!!" Su gėda reikia pasakyti, kad tą trukšmą daugiausiai kėlė keletas kunigų, susisėdusių kairiąjame "bakse," net šiaip žmonės-delegatai ėmė piktinties kunigų pasielgimu. Opozicijos delegatai neturėjo progos pasakyti, jog jie maldą gerbia ir nenori, kad ji butų statoma ant licitacijos; neleista jiems buvo ir išaiškinti, kad jie neina prieš maldą, bet prieš laužimą sutarties, kurioje maldos klausimas jau buvo išrištas, nutarus atidaryti Seimą tiktai su hymnu."

Trečioj sesijoje irgi buta nemaža "entuziazmo" ir anot "Dirvos" išsireiškimo "prakilnaus jausmo." "Tėvynė" trumpai ap rašydama šią sesiją, perstato tos sesijos nuotikius sekančiai:

"Trečioji sesija atidaryta 10 val. 20 min. iš ryto, 14 d. kovo. ir čia pačioje pradžioje kilo vėl trukšmas: presos komisijos narys iš katalikų-demokratų pusės seimui pasiskundė, buk jie nedalyvaują, kuomet duodami pranešimai reporteriams. Pirminin kas pasielgė netaktingai (abelnai netaktingai vedė visą seimą ir užleido vietą p. Gegužiui tiktai tada, kada pamatė, jog jokiu budu jau nebegali suvaldyti krykštančios iš tvarkos minios). leisdamas tokį skundą, kurį turėjo išrišti prezidiumas. Komisijos narys p. Birštonas tik pradėjo sakyti ir ištarė tuos žodžius: "Čia mes turime už miršti, kad esame katalikai, kad esame...," kaip jį pertraukė šauk smas iš to paties kunigų bakso: "Tylėk, bedievis, šalin..." Birštonui taip jau ir nebedavė kalbėti."

Šioje sesijoje poto tampa priimta visa eilė rezoliucijų: apie sugražinimą lietuvių išvytų del karės ir tėvynės, apie atsinešimą link kitų tautų, apie Lietuvos valdžios formą, teisę Lietuvos žemę valdyti tiktai Lietuvos piliečiams. Nutarta seimą vadinti Visuotinuoju Amerikos Lietuvių Seimu. Svarstant apie sei mo pasivadinimą vėl pasirodo paprasta musų oratorių "gražkalbystė," gatviniais išsireiškimais ir keistoms argumentacijomis. Kaip kad "socialistų kiaušiniai nenudažyti" ir tt. Pasižymėjo Šimkus, Bagočius, Pakštas.

Charakteringą seimo vaizdelį paduoda "Keleivio" reporteris iš ketvirtos sesijos:

"Sesija turėjo atsidaryti ant 3 val., bet rezoliucijų komisija, anot prezidento Miliausko, "negali jokiu budu iškepti rezoliucijos." Todel prasidėjo prakalbos.

Naruševičius sveikina Seimą vardan kelių Maskvos lietuviškų draugysčių; pasigyrė kiek jis dirbęs, kokia vienybė ten pas juos viešpatavusi ir kaip dabartinė revoliucija viską išardžiusi.

Kun. Strimavičia, nesenai atvažiavęs iš Rusijos, pasakojo apie tremtinių vargus.

Tulas Stanišiunas iš Philadelphijos pranešė, kad jei jam leis užlipti ant pagrindų ir nors kiek kalbėti, tai jis paaukausiąs $100.00 auksu. Leido. Išėjo storas karčemninkas, jau "netuščiom," ir pradeda: "Mano dvasiškas tėvas (rodo į Kaulakį) iš Philadelphijos sako: aš pasakau jums, kad jus duokit, tai ir gana! Aš sakau, kad duokit, o jųs duokit. O aš sakau, kad taip mes turim duoti, bet ir tėveliai lai duoda!" Juokiasi visas Seimas. Stanišiunas traukia toliau: "Štai, žiurėkite: aš prastas žmogelis, atvažiavęs iš Lietuvos. Giminių turėjau čionai daugybę. Kundrotą Antaną tai jau turbut visi pažįstat..." Toliau kalbėt delnų plojimai ir juokai Stanišiunui nebeleido.

Apsistojus linksmam triukšmui, pašoka kun. Petraitis iš Athol, Mass., ir pradeda labai nerviškai rėkdamas kalbėti apie blaivybę ir pasekmes girtybės, nurodydamas šį aukautoją ir kitą girtą kataliką, kuri nuo triukšmo kėlimo tiktai arti sėdinčio kun. Remeikio parasoliaus rankena tesulaiko. Bet delegatai kun. Petraitį nušvilpė. Blaivybei čia nevieta. Atvažiavę ant seimo parapijonai nori išsigerti...

Rezoliucijų vis dar nėra. Šimutis pakelia klausimą apie Lietuvos vėliavą. Kunigai Miliukas, Kaulakis ir žilinskas pataria to dalyko nejudinti, o palikti Lietuvos istorikams ir patiems Lietuvos gyventojams nuspręst.

Nesant ko veikti, gieda hymną, Lietuvos ir Amerikos. Norima giedot "Star Spangled Banner," bet apart trijų mergaičių galerijoj niekas nemoka. Ir taip stumdytasi iki 5 vakare, kada kun. Kemėšis ir Balutis pasirodė su rezoliucijomis.

Skaito rezoliuciją, kad dabartinis Centralis Komitetas su Tautos Fondo (klerikalų) atstovais pasirupintų išsiųsti Lietuvių Dienos pinigus. Kun. Jakaitis užsipuola ant tautininkų, kad jie išėdę katalikų atstovus iš Centralinio Komiteto ir paglemžę pinigus. Adv. Lopeta paaiškina ir dokumentais parodo, jog buvo dedamos pastangos pinigus išsiųsti, bet Raudonasis Kryžius ir State Departmentas neleido to padaryti delei Amerikos apskelbimo karės Vokietijai ir dabartinių dalykų stovio Rusijoj. Viso pinigų buvo surinkta $176,863.38, išsiųsta $49,500. 1 sausio 1918 m. Raud. Kryžiuje buvę $127,363.38.

Atsistojo kun. Augustaitis ir pradeda užsipuldinėti ant Lopetos, kad visa korespondencija buvus vedama be jo, Augustaičio žinios. Lopeta atkertą, kad Augustaitis, gyvendamas "mainose," savo užduoties, kaipo pirmas sekretorius, visai nepildęs, todel jis pats, Lopeta, turėjęs viską atlikti.

Pakįla kun. Petkus, kuris su apie 200 kitų delegatų sėdėjo ant pagrindų, nes teatro auditorijoje nebuvo vietos, ir nei balso nesiprašęs pradeda rėkti: "Aš jau antrą dieną prašau balso, bet iki šiol nebuvau gavęs. Aš noriu pasakyt..." Pirmininkas jį sustabdo: "Kad tamsta nei dabar balso neturite." "Tai gerai, aš ir vėl atsisėsiu," atsakė sėsdamas Petkus. Rezoliucija priimta."

Po to eina karštos diskusijos kaslink pildomojo komiteto rezoliucijos; priėmus rezoliuciją tame klausime ir kitą kaslink mokesčių, dabar seimas tapo užbaigtas. Prasideda vėl dainos, hymnai, kurių kaip matyti iš įvairių aprašymų seime netruko.

"Viską jau nuveikus, prasideda hymnai. Visi stumdosi, juokiasi šnekasi. Vieni gieda: "Lietuva Tėvynė," kiti "Ant marių krašto." Liutkauskas išbėga ant pagrindų ir nesvietišku balsu pradeda: "My country 'tis of thee!..." ir toliau nemokėdamas sustoja. Žmonės buvo pradėję pritarti jam, bet Liautkauskui sustojus, sustojo ir jie. Tada Liutkauskas mosikuodamas į auditoriją šaukia: "You go ahead, you go ahead!" Daugelį apima kvailas juokas. Mergaitės ant galėrijos griebiasi dainuot "Star Spangled Banner." Ant pagrindų išbėga "Lithuanian Booster'io redaktorius Šeimis, nusitveria Amerikos vėliavą ir kiek tik vieko turi rėkia! Ką rėkė, niekas negalėjo suprasti. Šumas, ermyderis, klegėsis ir juokas užmuša viską."

"Lietuva" šiaip aprašo seimo pabaigą:

J. Ambraziejus įneša tylu atsistojimu pagerbti Dr. Vinco Kudirkos atmintį, kas liekasi ir padaryta:

Kun. Jakaitis pasiųio tikintiems sukalbėti madą atminčiai vyskupo Valančiaus. Tas pasilieka padaryta.

Kun. Jakaitis praneša, kad katalikų strovės pasitarimas įvyks toje pat svetainėje vakare ant 8:30.

Uždarant Seimą vėl sugiedama Lietuvos ir šios šalies hymnai, o tikintieji atkalba maldą.

Seimas užsidaro 7:30 val. vakare.

Čia paduodama svarbiases seimo rezoliucijas, kaip jas skelbia "Lietuva:"

REZOLIUCIJA DĖL LIETUVOS NEPRIGULMYBĖS

Kadangi:—

1). Lietuva yra etnografinė, kulturinė, ekonominė ir politinė vienata.

2). Ir istorinė Lietuvos praeitis ir dabartinis pasaulio vystymasis teikia lietuvių tautai neatmainomą, teisę sudaryti iš nau jo Suverenę Lietuvos Valstybę.

3). Lietuvių tauta savo politinio ateities likimo klausme yra savarankumo idėjos vedama.

4). Kiekviena tauta gali pasekmingai vystyti ir plėtoti kulturos ir ekonomijos pajiegas tik turėdama pilną savo šalies laisvę.

5). Kiekviena tauta turi prigimtą teisę pilnai savo politinį likimą spręsti.

6). Susiklojusiomis karės aplinkybėmis politinio Lietuvos likimo klausimas tapo tarptautinis ir tokiu budu tarptautiniame taikos kongrese svarstytinas.

7). Tik tarptautinis kongresas gali duoti tikrą savarankaus politinio Lietuvos gyvenimo gvarantiją, o ne kovojančios valstijos su tikslu pavergimo Lietuvos.

8). Kadangi musų augštai gerbiamas Prezidentas Woodrow Wilson prisilaiko savo išreikšto principo Suvienytųjų Valstijų Senatui Sausio 22, 1918, kad,—

"Negali ir neturi buti jokia taika, kuri nepripažįsta ir nepriima principą, kad valstybių visos teisės paeina nuo pačių pavaldinių daleidimo ir kad niekur nėra teisės, daleidžiančios perleidinėti tautas iš rankos į ranką, iš vienos valstybės kitai, lyg tos tautos butų paprastas turtas!"

Tad Amerikos Lietuvių Seimas apsvarstęs politinį padėjimą nutarė:

Kreiptis į Amerikos Suvienytų Valstijų prezidentą ir į visas talkininkaujančias bei neutrales Valstybes ir reikalauti pripažinti:

I) Kad Lietuvos plėtojimuisi reikalinga sudaryti nepriklausomą demokratiškai sutvarkytą Valstybę etnografinėmis rybomis su butinai reikalingomis ekonominiam gyvenymui korektyvomis.

II) Kad Lietuvos Neprigulmybę užtikrintų Taikos kongresas, kuriame turi dalyvauti ir Lietuvos atstovai.

III) Visus šiuos nutarimus tinkamai perduoti mažųjų ir pavergtųjų tautų užtarėjui augštai gerbiamamjam musų Prezidentui Woodrow Wilson'ui ir visoms talkininkaujančioms bei neutralėms svieto šalims.

ATSINEŠIMAS LINK KITŲ TAUTŲ.

1) Kadangi žmonija iki šiol valdydamos sulyg principo "galybė-teisybė," pridarė daug skriaudų daugeliui tautų tarpe kurių ir Lietuviai ir kadangi pasaulis galingųjų ginklais valdomas negalėjo taikoje ir ramybėje gyventi ir užtikrinti visoms tautom laisvą jų kulturos besivystymą.

Todel Amerikos Lietuvių Seimas, pageidauja, kad butų įsteigta viso pasaulio tautų federacija su pasauliniu Tribunalu, kuriame butų visų tautų atstovai ir kuris (Tribunalas) butų augščiausis sergėtojas tarptautiškos teisės, reguliuotojas tautų santikių ir apgynėjas jų teisių, kurio jurisdiksijai pasiduotų visos valstijos, didžiosios ir mažosios, ir kuris apribotų tautų ginklavimąsi.

2) Lietuvos valstijai turės buti svetimos imperialistinės tendencijos; tam tikrai su kaimynėmis tautomis turėtų buti paremti teisybės ir vienų ir kitų teisių pagerbimo pamatan.

3) Lietuviai nepakęs primetimo iš šalies kokių nors politiškų ryšių su kokia nors tauta.

4) Seimas atsižvelgdamas į daug sykių presoje iškilusius nepamatuotas ir lietuviams nepageidaujamas lenkų pretencijas jungti Lietuvą ir Lenkiją į vieną politišką kuną, arba grusti per Lietuvą kelią prie Baltijos juros — protestuoja prieš visas paminėtas lenkų pastangas.

5) Lietuva turės gvarantuoti pilną kulturinę autonomiją kitų tautų žmonėms Lietuvoje gyvenantiems.

REZOLIUCIJA DEL VALDŽIOS FORMOS.

1) Kadangi žmonių laisvė ir teisės apsaugoti geriausiai gali demokratinės valdžios formos;

2) Kadangi lietuvių tautos nariai susideda daugiausiai iš darbo žmonių;

3). Kadangi tarp lietuvių visuomet gyvavo demokratinė dvasia;

Todel palikdami Lietuvos piliečiams apsispręsti valdžios formą, bet stovėdami už demokratijos principus, mes tariame:

I) Kad Lietuvos Valstybėje butų ingyvendinami kuoplačiausieji tikros demokratijos principai su respublikoniška valdžios forma;

II) Kad visi Lietuvos piliečiai be skirtumo tautos, tikėjimo, lyties ir luomo turėtų lygias politiškas teises.

III) Kad Lietuvos Valstybėje butų užtikrinta žodžio, spaudos, (?) daug sykių presoj iškilusius memens ir namų nepaliečiamybė.

IV Kad butų lig tik Lietuvos įstaigos ir visuomenės gamtos turtai nacionalizuota, lig kiek to reikalautų tautos gerbuvis, neperžiangiant prigimtų asmens teisių ir laisvės.

V) Kad Lietuvoje butų užtikrinta darbininkų luomo pilna galimybė ir laisvė auginti ir jungti į kruvą, savo dvasines ir ekonomines pajiegas ir ginties nuo įvairių išnaudotojų ir skriaudų.

VI) Koncentruoto kapitalo atstovų galybė į pavienes rankas turi but apribota ir jų sauvalė suvaržyta.

Kad Suvienytų Valstijų reikalai ir lietuvių reikalai privalo buti pilnai remiami Amerikos lietuvių tokiais budais, k. a., pardavinėjimas Liberty Bond sų, Karės Taupymo Stampų, Raudonojo Kryžiaus darbų ir tt.

APIE PABĖGĖLIŲ SUORGANIZAVIMĄ IR LIETUVOS ATSTATYMĄ.

Amerikos Lietuvių Seimas New York'e, N. Y. reikalauja, kad Vokietija ir Rusija gražintų iš Rusijos ir Vokietijos į Lietuvą visus karės laiku ištremtuosius ir atlygintų visus karės padarytus nuostolius.

Am. Liet. Vis. Seimas nutaria, kad Lietuvių Dienos (1 d. lapkr. 1916 m. pinigai butų kaip galima greičiaus išsiųsti. Dabar tinis Centr. Komit. rupinsis išsiųsti Liet. Dienos pinigus draugė su Am. Liet. Tarybos ingaliotiniais lygių balsų.

(Toliau bus).

PO MEDŽIU.

Gerbiamieji:—

Šiomis dienomis mes girdime baisų staugimą kanuolių, tratėjimą mašinų, šuvius šautuvų, mėtymą dinamito iš orlaivių, leidimą pekliško gazo; matome šimtus tukstančių žmonių, lipančių per kunus žuvusių su bagnietais, kad vienas kitą pasiekti ir nužudyti. Riksmas, dejavimas negirdimas, viską užmuša baisus staugimas kanuolių. Tai yra baisus pirmyn žengimas kaizerio militariškos galybės. Tai yra baisioji Istorijos valanda. Francijos žemė dreba nuo baisių ir nesapnuotų ekspliozijų, išdėikintos dirvos ir laukai, gyrios išskaldytos, kelmai apversti, liudija baisią žmogaus pastangą pasaulėje už laisvę savo Tėvynės, už laisvę visos pasaulės.

Musų kunas toli nuo tos žudymo vietos, bet mes kasdien girdime, atjaučiame ir neapsakomai laukiam, kada bus paskutinis šuvis paleistas, kada žmonija galės savo žaizdas aprišti ir išgydyti savo kuną sunaikintą.

Daug minčių perbėga per musų galvą, daug visokių nuomonių ateina ir išeina iš musų galvos, neduodamos jokio suraminimo.

Nekartą mes kalbamės ir mėginame atrasti priežastį ir gyduoles tos šimtmetinės ligos, karo. Nekartą mes apkaltiname žmones visai nekaltus už tą karo ligą, ir užsiganėdiname mes radę priešus netikrose ypatose, apsmeižę juos, toliaus nieko nedarome delei žmonijos pagelbos. Laikas bėga kaip vanduo, gyvenimas mus vis mokina, vis plačiau mes pasaulę matome ir kada nors ateis toji gadynė, kad kiekvienas žmogus bus geriau prirengtas pamatyti gyvenime naujus kelius, ne tuos, kurie dabar šimtus tukstančių veda vieną prieš kitą.

Bet šioji valanda yra svarbi, neapsakomai svarbi, dabar yra trupinamas dievaitis militarizmo, kuris niekad nebutų davęs praeiti Laisvai Demokratijai, niekad nebutų davęs žmonijai mastyti apie visuotiną žmogaus ramų gyvenimą. Dabartiniam laike mes matome gyvą paveiksią tos Istorijos, kurią anukai musų skaitys su šiurpuliais ir skaitys per šimtus metų pakol kita kokia nors pasaulės katastrofa nepervožys tos istorijos svarbumo.

Kaizerio žemė buvo pats branduolis militarizmo, buvo žemė, kuri augino žmogžudišką spėką, o nuo jos perėjo ir į visas šalis, nes kitos šalys matydamos augščiausią galingą spėką šone save, negalėjo jokiu budu naikinti savo militariškos spėkos. Dabar-gi yra dienos, kuriose turi išeiti aikštėn ar kaizerio militarizmas viršįs, ar pastangos demokratiškų šalių kaipo Amerikos, kuri kols syk tiek turėdama žemės kaip kaizeris, savo kariumenę visai mažą užlaikė. Jeigu kaizerio militarizmas, jo velniškos kanuolės, nuodijantis gazas, skysta ugnis, zepelinai ir visoki lakunai kartu su kaizerio sunkia disciplina paimtų viršų ant dviejų laisviausių respublikų pasaulėj, ant dviejų laisviausių karalysčių, tada pasaulė užsidengtų juoda nuliudimo skraiste, nes militarizmo pasirodytų didesnė galė negu žmogaus inteligentiškumas. Kaizeris su savo diplomatija ir kanuolėmis diktuotų pasaulės gyvenimą, kiekviena šalis, paimta po jungu stenėtų sunkiai ir butų priversta visas savo pajiegas dėti ant budavojimo drutviečių, ant liejimo milžiniškų kanuolių, tyrinėjimo gazų ir kitokių užmušimo prietaisų. Žmonių prakaitas eitų ne del jų duonos, nė del gyvenimo, bet del auklėjimo militarizmo, kad vėliau kada apsigynus lėbaujančius vokiečius nuo visuotinos usurpacijos.

Kiekvieno žmogaus, mylinčio laisvę, mylinčio demokratiją, mylinčio savo tautą, dabar šitame momente, yra pareiga duoti pagelbą sąjungiečiams, musų šalies Suvienytų Valstijų sąjungiečiams garsių kariauninkų ir karvedžių laisvos Francijos ir konstitucionališkos Anglijos ir Italijos. Mes aškiai matome, kad šios šalys kariauja už laisvę visos pasaulės, deda spėkas neapsakomas, pasišvenčia save visiem pavojam, kad sutrupinus tą baisų pasaulės žudiką, kaizerio militarizmą. Po sutrupinimui militarizmo, gali jo vietą užimti laisvė, mokslas, žmogaus tobulinimasis ir siekimas geresnio ir malonesnio gyvenimo.

Suvienytos Valstijos, musų šioji nauja tėvynė, visada įtikėjo į žmogaus apšvietą, visada ir kiekvienam čionai atdara mokykla, visada ir visur neužginta skaitymas ir klausimas kalbų, kurios veda ne prie kokios žmogžudystės, bet prie mokslo, prie tobulybės. Šita šalis padėjo milijonus dolerių delei savo žmonių apšvietimo, bet niekad nemokino savo mažų vaikų prie mokslainių, kaip vartoti žmogžudystės prietaisus ir tik paskutiniuose laikuose, kada šios šalies ukėsai besilankydami Vokieti joje, pamatė, kad ten visus kudikius kaizeris pasigauna, kaip tik jie motinos kelius apleidžia ir lygiai visus moki na militarizmo, Tokiu judošišku darbu, kaizeris privertė visą pasaulę apsivaktuoti ir jeigu nori, kad jis ant kito silpno sprando neužgultų, taipgi priverstas esi savo muskulius auginti, kad nuo tokio priešo galėtum apsigin ti.

Arčiausiai prisižiurėjo į juos francuzai ir tik francuzai vieni geriausiai dabar tuos kaizerio smugius atlaiko. O kas butų, kad jie nebutų prisižiurėję ir kaizerio muskulių neapčiupinėją? Šiandie jau butų jie praryti.

Todel jeigu vokiečio militarizme pasirodytų didžioji galybė, tada visa pasaulė turėtų labiau negu kada pirmiau imtis militarizmo, nes militarizmą tik su militarizmu gali įveikti. Nė žodžio, nė rašto, nieko kito jisai nesibijo, tik ponauja ir lėbauja, o žmonija yra jo vergai. Taigi, mieli broliai, šis yra svarbus momentas musų gyvenimo, nes kur pasvirs visa pasaulė ten ir mes pulsime. Musų priderystė yra veikti su prezidentu S. V., veikti su šios šalies talkininkais, veikti priešais kaizerio militarizmą. Tie musų broliai, kurie aktyviškai pašauk ti veikti priešai militarizmą, užsitarnauja pirmą garbę kaipo gynėjai tikros demokratijos. Bet mes kiekvienas turime pareigas, kiekvienas tikrai pildydami savo užduotis, kurios bus mums praneštos, diena nuo dienos, teisingai jų prisilaikydami, taipgi prisidėsime labai daug priešais kaizerio militarizmą.

Šiomis dienomis valdžia pradės pardavinėti trečia pa skolą, vadinamą **Laisvės Paskola,** (Liberty Loan), kiekvieno kas tikrai išsitenka, yra priderystė pirkti ir tuom parodyti, kad mes einame priešais militarizmą, neduodam pinigus ant žmonių žudymo, bet ant nuveikimo militarizmo ir amžinos taikos.

Taip, mieli broliai, aš suprantu, ir jokiu budu nematau, kad jųs galėtumėt kitaip suprast.

DARBININKŲ ŽINIOS

50 dirbtuvių savininkų ketina prašyti S. V. valdžios, kad parupintų butus darbininkams apielinkėse Calumet ežero, miestuose Hammond, Gary, East Chicago ir Indiana Harbor, kur sakoma labai truksta butų; tukstančiai amunicijos darbininkų neranda prieglaudų.

* * *

Hawaii salose truksta mokytojų. Mokytojos ant tų salų daugiausia buvo moterįs arba giminaitės Suvienytų Valstijų armijos narių. Atitraukus daugelį oficierių iš tenai, ir jų moterįs iškeliavo.

* * *

Anglijos valdžia oficialiai pakvietė Anglų Taut. Geležkelninkų Uniją pasiųsti 350 iš savo narių aplankyti vakarų karės frontą.

* * *

Tarptautiška murininkų organizacija uždėjo mokestį $2 ant kožno savo nario. Surinkti pinigai bus vartojami naudai tų murininkų, kurie įstojo į kariumenę Kanadoje ir Suv. Valstijose.

* * *

Bravorų darbininkai St. Louis, Mo., gavo pakėlimą mokesties 1 dol. ant sąvaitės.

* * *

Utah valstijoj vieši darbo biurai praneša,, kad sausio mėnesyj 502 ypatos prašė darbo; darbas buvo sujieškotas del 246.

* * *

Kongresę bandoma perleisti bilių, kuris suteiktų pensijas visiem valdžios darbininkams, kurie tarnavo 30 metų ar daugiau ir pasiekė 60 m. amžiaus. Pensijos butų 75 nuošimčiai mokesties, kurią darbininkas gavo per paskutiniu du metu jo tarnystos.

* * *

San Francisco dailydės dabar gauna $6 ant dienos. Tie, kurie dirba laivų budavojimo įstaigose gauna$6.60,

* * *

Suv. Valstijose moterįs dabar gauna didesnes mokestis beveik visose industrijose, negu kada pirmiau.

* * *

Suv. Valstijų pagelbinis darbo sekretorius sako, kad visiškai nėra reikalo įgabenti darbininkus į šią šalį iš Chinijos arba Meksikos.

* * *

Daugelis duonkepyklų Cincinnati, Ohio, kur susiorganizavę darbininkai dirba, savo valia pakėlė mokestis $2. ant sąvaitės.

* * *

Virginia valstija naudosis kaliniais dastatyti malkų del kuro vieton anglių kol anglių nedateklius tęsis.

* * *

Philadelphijos molderių mokestįs buvo pakeltos $1 ant dienos.

* * *

Dailydės Vancouver, B. C. (Kanadoje) pareikalavo ir gavo $5. už 8 val. darbo dieną.

* * *

Toronto, Kanadoj, dailydės reikalaus 65c. ant valandos nuo gegužės 1.

LIETUVIAI AMERIKOJ

BROOKLYN N. Y.

"Žydų Karalius" scenoje

Kovo 23 d. atsibuvo surengtas McCaddin salėje, S.L.R.K.A. 134, 42 ir 135 kuo pos teatras, scenon statė spektaklį: "Žydų Karalius," 4 aktų bei penkių atidengimų dramą. Parašyta J. M. J., sulietuvinta J. M. Širvinto. Spektaklis atvaizdina Kristaus paskutinius laikus. Pati drama yra silpna, niekaip negali sukelti didelio įspudžio tarpe publikos. Tik vien ką katalikai gali pasigėrėti su savo spektakliu, pasigirdami, kad "katalikiškas."

Publikos atsilankė daug, apie 700 ypatų. Tas gerai patvirtina, kad tarpe lietuvių atsiranda dramos mylėtojų ir rėmėjų. Taipgi kuopoms liks gražaus pelno.

Spektaklis tapo atvaizdintas silpnai taip pat kaip pirmutiniai, nei kiek nuo jų ir šis nesiskiria. Galima sakyt, kad režisieriaus kaltė, dar nėra užtektinai susipažinęs su dramatiškais karak torių nudavimais. Antra, kad kaskartą randasi daugiaus pirmą kart lošėjų, kurie dar nėra nė kiek susipažinę arba gerai išstudijavę savo išreiškimą, judėjimą ir nudavimą.

Pažymėsiu geresnius lošėjus, nors ir iš jų negalima džiaugtis, kad teisingai savo roles atliko, tik svarbesnių. Pontijo Piloto rolę lošė p. Šnieckas, jo žmonos, Proklės rolę lošė p-lė Puišiutė, gerai lošė, tik gaila, kad per visą laiką vienu auk štu tonu, labai nutęsdama kalbėjo, kad ant galo užrėkė savo gerklę. Juozapo rolę lošė p. Staigis, Joanos rolę lošė p-lė Starkiutė, Lijos, p-ė Šaldukiutė. Reikia pažymėti nors nekuriems iš publikos labai nubodus spektaklio atvaizdinimas, bet visgi ramiai ištisą laiką užsilaikė.

* * *

"Prelekcija."

Kovo 24 d. atsibuvo surengta L.M.P.S.A. pirmos kuopos prelekcija, tėmoje: "Sveikata," Tautiškam name. Prelekciją skaitė D-ras F. Matulaitis iš So. Bostono.

Labai aiškiai išaiškino kaip galima apsisaugoti nuo greičiausiai pagaunamų ligų, ir aš manau, kurie atsilankė, nesigailėsis to dešimtuko, kurį užsimokėjo, bet ilgai atsimins pamokinimus.

P. Aukštikalnis.

MINERSVILLE, PA.

Kovo 24 d. čia atsibuvo konferencija SLA. pirmo apskričio kuopų ir sulyg apskričio viršininko raportų, tai pirmas apskritis jau pasekmingai pradeda augti nuo pirmos dienos sausio šių metų, iki 24 d. kovo įėjo į apskričio iždą $43.15, o per tą laiką išsimokėjo kalbėtojams $20.74. Susivažiavime, dar 3 kuopos prisidėjo prie apskričio, tai ir ant toliau lieka apskričio iždė pinigų $29.63.

Sesijos atsidarė 11 valandą ryte ir likosi nutarta, kad kiekviena kuopa turėtų savo knygių del platinimo literaturos ir tam panašiai. Likosi išrinktas komitetas iš 77 ypatų, kad išdirbtų programą del ekskursijos pirmo apskričio, kuri atsibus birželio pabaigoje, ar liepos mėnesio pradžioje, Lake Side, Pa.

Kitą konferenciją nutarta laikyti 27 d. rugsėjo šių metų, Tamaqua, Pa. ir ant toliau rengiant konferencijas, kad butų ir prakalbos parengtos. Delegatų dalyvavo 19 iš 9 kuopų. Sesijos traukėsi iki antrai vaiandai pa pietų ir uždarant konferenciją da svečiai sumetė $3.90 ant SLA. prieglaudos namo.

A. J. Banishauskas.

KEWANEE, ILL.

Darbia pas mus eina gerai ir pribuvusiam nesunku darbas gauti.

Čionai lietuvių yra neperdaugiausia, bet draugijų turim net 3 pašalpines ir 6-šias kuopas. Mat kožnas nori but ponu arba bent giželiu, tai užtat ir priviso draugijų.

Musų kunigas dabar negyvena klebonijoj ale išėjo ant "burdos," tad parapija nežino ką daryti su klebonijos rakandais.

Mes kewaniečiai pasiuntėm du delegatu į New Yorko Seimą.

Viens iš parapijonų.

PROTOKOLAS

Pirmo suvažiavimo T.M.D. kuopų Ohio ir Mich. valstijų įvykusio 27 d. sausio, 1918 m. Cleveland, Ohio.

Sesija I.

1) P-s K. S. Karpavičius pratardamas keliais žodžiais į suvažiavusius, pirmą sesiją atidarė ant 12:30 val. po pietų.

2) Pakviestas B. Rimkus priimti ir perskaityti mandatus. Užsiregistravo šių TMD. Ohio ir Mich. valstijų kuopų atstovai.

a) Nuo 68 kp. Detroit, Mich. K. Šnuolis ir J. M. Andriušis.

b) Nuo 20 kp. Cleveland, Ohio M. L. Vasiliauskas, K. S. Karpavičius, J. Lemantaitis, K. Aksomaitis, J. Plerpa ir B. Rimkus.

c) Nuo 47 kp. Cleveland, Ohio, J. Vaizmužis, V. Malinauskas. (Sekanti pribuvo vėliau: A. Žaleduonis, J. Marožas, F. Baranauskas ir J. Kiveris).

3) Suvažiavimo valdybon slaptu balsavimu tapo išrinkta: pirm.: J. Plerpa, sekr. M. L. Vasiliauskas.

Valdyba užima vietas ir plačiai kalbama apie apskričio naudingumą ir reikalingumą. Delegatai savo kalbose nurodo, jog apskritis yra naudingu daiktu ir butinai jį reikia sutverti.

5) Kuopų delegatai išduoda raportus apie kuopų stovį, iš kurių pasirodo, jog galima sutverti apskritį iš esančių 3 kuopų, nes jos turi daugiau kaip tris šimtus pilnų narių ir turto daugiau kaip tris šimtai dolerių.

6) Nutarta, kad suvažiavimą užvadinti Ohio ir Michigan valstijų apskričio suvažiavimas; ir apskritis turi susidėti iš Ohio ir Michigan valstijų TMD. kuopų su pilnu prisidėjimu mokestimis, nežiurint, ar kuopa galės aktyviai dalyvauti ar tik įnešimus apskričiui priduoti.

7) Nutarta, kad kuopa į apskritį mokėtų proporcionaliai nuo narių — nuo kiekvieno po 10c. metams — ir tokia mokestis turi buti priduota arba persiųsta apskričio iždininkui (per finansų sekr.) bėgyje paskutinių meto mėnesių. Kitaip, kuopa suspenduojama ir delegatai neturi sprendžiamojo balso suvažiavime, jei su savim neatsiveža užvilktas mokestis.

8) Nutarta, kad kuopos pilnai užsimokėjusios mokestis, gali įnešimus prisiųsti laišku ir jie bus imami svarstymui, jei jos negali arba neįstengia delegatų atsiųsti.

9) Nutarta kuopų atstovybę nustatyti sekančiai: 1 delegatas nuo 10 narių iki 50; ir 1 delegatas nuo 50 (ar nepilnos 50) gerame stovyje esančių kuopos narių.

10) Nutarta, kad įstojimo į apskritį kiekviena kuopa turi mokėti po vieną doliarį.

11) Nutarta, kad apskričio valdyba butų rinkta ant metų laiko. Ji turi buti renkama kiekviename apskričio suvažiavime.

12) Nutarta sekantį suvažiavimą laikyti prieš seimą, apie balandžio pabaigą ar gegužės pradžią Detroite.

Pertrauka ant 15 minučių.

Sesija II.

1) Nutarta, kad valdyba, prisiėjus svarbiam reikalui, turi teisę sušaukti suvažiavimą.

2) Nutarta išrinkti konstitucijos komisiją, kuri turi pagamint konstituciją iki sekančiam suvažiavimui.

3) Nutarta atkreipti domą į organizatyvį bei apšvietą skleidžiantį darbą ir tame dalyke sužinoti su šiose valstijose esančiomis lietuvių kolionijomis, kur nėra T.M.D. kuopų, bet norima jas suorganizuoti. Iš apskričio tuomet duoti kalbėtoją-organizatorių ir padėti jiem sutverti kuopą. Tam tikslui išleisti kuomet apskričio iždė atsiras užtektinai pinigų, atsišaukimus-lapelius į lietuvius su paaiškinimais viso TMD. tikslo bei ką ji teikia lietuviams.

4) Del apsvarstymo apskričio reikalų ir pasekmingesnio apskričio veikimo, "Dirva" likosi paimta apskričiui už organą.

5) Nutarta, kad šio apskričio kiekviena kuopa pasiimtų sau už pareigą laike susirinkimų bei šiaip įvairiuose vakaruose platinti gerą literaturą, suteikiant pirmenybę TMD. leidiniams.

Apskričio valdyba išrinkta: pirm. K. Šnuolis; vicepirm. J. Plerpa; sekr. K. Aksomaitis; iždi. J. M. Andrušis; org. ant Ohio valstijos — A. Zdanavičius; ant Mich. valst. P. Račkauskas; įstatų komisija: K. S. Karpavičius, M. L. Vasiliauskas ir J. Žemantaitis.

Sesijų posėdžiai uždaryta 6:30 val. vakare.

Suvažiavimo valdyba:
Pirm. J. Plerpa,
Sekr. M. L. Vasiliauckas

Socializmas ir tautų klausimas

Socializmo ideologijoj tautų klausimas musų laikais užima vieną iš opiausių vietų. Socialistinė mintis lyg ir nespėja sekti gyvenimo, o kartais ir atvirai to nenori daryti, nes teorija ar šiaip ar taip verčia padaryti ir šiokias tokias privalomas kiekvienam socialistui praktikos išvadas. Bet pirmiausia ir didžiausia priežastim to neaiškumo tautų klausimo socializmo idealogijoj buvo toji, kad socializmas užgimė ir išsiplėtojo daugiausia pramonės žvilgsniu iškilusiose tautose, tai yra viešpataujančiose tautose. Ilgą laiką tąjį klausimą buvo užgniaužusi toji neva socialistinė aksijoma, kad "darbininkas neturi tėvynės." "Aksijoma" grieštai prieštaravo visai socializmo dvasiai, nes ignoravo amatines žmogaus ir piliečio teises. Ir gyvenimas privertė atsakomąjį socializmo vadą A. Bebelį atvirai tai pripažinti. Aš turiu omeny dvi kalbi A. Bebelio Vokiečių Reichstage, pasakytas gruodžio mėn.. 7 d., 1904 m.

Pirmoj minėtų kalbų jis sako: "Mes gyvename ir kovojame šitoj žemėj tam, kad padarytume musų gimtinę šalį musų tėvyne — ji musų, tur but, daugiau negu jusų, tokia, kad joje butų malonu gyventi ir paskutiniam iš musų." Ar gi čia neatviras pripažinimas, kad minėtoji socializmo "aksijoma" tik pažeminimas darbininkų, tik atėmimas jam vienos svarbiausių jo teisių. Ir mes matome, kad didžiųjų tautų socialistų daugumoj klausimas buvo galų gale išrištas panaše prasme kaip jį rašo A. Bebelis. Tai parodo karas. Bet jis reikėjo išrišti ir pavergtųjų tautų socialistams. Tai pirmiausiai pasistengė padaryti už juos kiti. Butent Austrijos s. d. Springeris ir Baueris puikiai nusimanydami, kad joki jėga neužgniaužš tautinio judėjimo pavergtųjų tautų, kuris rėmėsi, kaip tik demokratingiausiais tautos sluoksniais išgalvojo tam tikrą "spasabą" arba budą jas nuraminti.

O tas budas buvo štai koks. Kiekvienai tautai valstybės sienose reikia pripažinti kulturinės autonomijos teisės, tai yra, kad kiekviena tauta savo kulturos reikalus gali rupintis valstybėje visai savarankiškai. Butent, steigti mokyklas, taisyti tautinius muzejus, daryti tam tikslui priverstinas rinkliavas, kitaip sakant užkraut mokesčiais savo tautos narius ir taip toliau. Bet politinio gyvenimo šitoji "autonomija" neliečia. Projektas tas buvo sugalvotas tų dviejų autorių socialistų tam, kad kaip nors apsaugojus Austriją nuo iširimo. Nes pripažystant tautoms "autonomiją" tik tokiose ribose nebutų jokio reikalo daryti kokių nors didesnių permainų pačiuose pamatuose valstybės sutvarkymo. Pavergtųjų tautų atstovų ypač čekų tas projektas buvo tinkamai įvertintas.

Dabar labai aiškiai išrodoma, kad to projekto pritaikomas gyvenimas butų naudingas tik viešpataujančioms tautoms ir tai turtingiausiems jų sluoksniams. Jeigu kiekviena tauta negaunanti valstybės pašalpos rupintų savo kulturos reikalus tik savo lėšomis tai pasirodytų, kad nežymi pavyzdžiui lenkų dvarininkų mažuma Lietuvoj galėtų užlaikyti ir daugiau ir geresnių lenkiškų mokyklų negu lietuviai, nes pirmieji išnaudodami lietuvius darbininkus, žinoma yra turtingesni už juos. Šituo p. Špringerio "receptu" nė viena tauta nuo laisvės troškimo nebuvo išgydyta ir jo vaistų daugiau rimtai ir siulyti negalima. Bet jau ir šituo projektu buvo labai prisiartinta prie tautos klausimo išrišimo, buvo pripažinta, kad darbininkas turi teisės, gali naudoties tautinės kulturos vaisiais ir ir dalyvauti jos kuriamame darbe, nes visa darbo žmonių kova turi vieną tik reikšmę: pagerinti tiek ekonominio gyvenimo sąlygas, kad visi galėtų gyventi **dvasios kulturos** gyvenimu. Dabartinė karė privertė pastatyti mažųjų tautų problemą daug aiškesnėj formoj.

Užėjo laikas, kada galima galvoti apie Europos žemėlapio perkirpimą iš naujo. Taigi svarbu žinoti ar kerpant naują žemėlapį reikės turėti omenyje mažųjų tautų reikalai ar geriau jie paaukoti didžiųjų valstybių labui. Šiame klausime ir viso pasaulio socialistams reikėjo galutinai nusistatyti savo pozicijos. Bet vienodo atsakymo jie nedavė. Pasižymėjo trys labai aiškiai viena nuo kitos skirtinos nuomonės.

Čimirvaldo Kintalio socialistai su lozungu "taika be aneksijų ir kontribucijų pamatais apsisprendimo tautų," teisybę pasakius klausimo nė iš vietos nepajudino, nes pati "apsisprendimo teisės" sąvoka yra be galo tampri ir radikalėj koncepcijoj kintaliečių pasaulėžiuros gali turėti labai realetyvią reikšmę. O mažųjų tautų troškimai šiuo momentu reiškias labai konkrečiame reikalavime pripažinimo joms teisės sudaryti politinai nepriklausomas politines valstybes.

Į tą jų reikalavimą davė aiškius atsakymus du s.-d. atstovai: Renneris, kulturinės autonomijos autorius, ir vienas senesniųjų vokiečių social-demokratijos vadų K. Kautskis. Benneris-Špringeris davė tokį atsakymą: "Ekonominiai santikiai bei gaminimas visuomenės jėgos peraugo ne tik senas nedideles valstybes, bet ir stambias sudėtas iš daugelio tautų valstybes. Pasaulio ukis reikalauja ir pasaulio valstybės." Užsikrėtęs ir prisisunkęs visokių imperializmo žvėriškiausioj jo formoj, jis svajoja apie praktinį įvykinimą internacionalizmo formoj viešpatavimo vienos kurios nacijos ant daugelio pavaldinių tautų. Kaip matome Renneris pasiremdamas neva įstatais kapitalizmo plėtojimosi visai ignoruoja mažųjų tautų teises. Imperializmas viešpataujančių tautų buržuazijos pasidaro jo supratimu ne kenksmingu visuomenės gyvenimo apsireiškimu, su kuriuo reikia kovoti, bet visaip remtinu ekonominio gyvenimo faktorium, kuris galėtų gale privest prie socializmo. Jeigu socializmas ištikrųjų butų pasiekiamas tik keliu išnaikinimo mažųjų tautų, tai ne vienam socialistui galėtų stoti dilemma; tauta ar socializmas. Ar toji dilemma ištikrųjų stovi prieš socialistą, atsakė į tai Kautskis savo dar karės metu parašytose brošiurose apie Vidurinę Europą ir Tautinę valstybę. Jis parodė, kad pozicija Bennerio ir kitų jam panašių "socialistų" galima išaiškinti ne socializmo teorija, bet tik viešpataujančių tautų apetitais, kuriuos taip gina kai kurie jų "demokratijos" atstovai kartu su ne visai dar susipratusiais socializmo analfabetais mažųjų tautų. Jis neužgina, kad kartais kolonialinė bei imperialistinė politika gali buti naudinga ir viešpataujančios tautos proletariatui, bet jis perspėja, kad "proletarijatas nepasidarys laisvas nuo to, kad kai kurie jo sluoksniai užimti tam tikroj profesijoj ar gyvenantieji tam tikrose srityse naudosis taip pat vaisiais ekspluatacijos ir pavergimo. Tas greičiau prives prie susilpninimo jo pozicijos. Bet mums svarbu ne tas perspėjimas, bet tie jo argumentai, kuriais jis išrodo, kad **tautinė valstybė** gali buti vienintėliu demokratiniu išrišimu mažųjų tautų klausimo. Tiems, kurie galvoja apie internacionalo įkurimą ant mažųjų tautų pavergimo pamatų jis sako, kad ukio sritis ir valstybės sritis visai nesiplėtoja paraleliškai, kad didžiųjų valstybių pramonės bei prekybos plėtojimasį visai nereikalauja jų ribų praplatinimo. Prekybos statistika nurodo, kad kiekviena iš didžiųjų valstybių su išaugusia pramone ne tiek naudojasi savo kolonijų rinkomis, kiek kitų savarankiškų valstybių rinkomis. Jis nurodo, kad dargi Anglija, turtingiausia kolonijomis valstybė, tik nežymią dalį savo išdirbinių gali talpinti į kolonijas. Išvada aiški. Kolonialė politika reikalaujanti vardan tolimesnės pramonės plėtojimosi valstybės ribu praplatinimo yra tik neva lengviausias budas užkariauti rinkai, bet ne vienintėlis, be to, demokratiniu žvilgsniu niekuo nepateisinamas, nes surištas su nuolatiniu ginklavimosi augimu, o kartu ir nuolat galimu karės pavojum.

"Valstybės teritorija niekuomet nesupuola su ūkio sritim. Ji ar didesnė ar mažesnė už pastarąją..." "Žinoma gali atsitikti, kad viena kita mažųjų Europos valstybių negalės toliau ekzistuoti. Bet nuo to neapdraustos ir stambios valstybės ypač jeigu jose gyvena daugelis tautų." Jis sako, kad "ne ekonominis plėtojimasis taikos laiku," bet karės prityrimas kalba prieš mažasias valstybes." Tiems socialistams, kurie paremti savo šovinistiniams apetitams nurodo į mažų tautinių valstybių išnykimo istorijos butinumą, jis išrodo, kad istorija neapreiškia nė mažiausios tendencijos prie suvienijimo jau egzestuojančių tautinių valstybių su įsiplėtojusiu politiniu gyvenimu plačiųjų minių į internacionalias pasaulines imperijas." Tokiuo budu ekonominė bei istorinė argumentacija imperializmo šalininkų neturi jo žvilgsniu jokios vertės.

Viešpataujančių šalių socialistai paprastai stengiasi sukompromituoti tautinės valstybės obalsį tuo, kad jis yra buržuazinės demokratijos palinkimu. Buržuazinės demokratijos baidyklė Kautskį baido daug mažiau negu kai kuriuos "apšviestuosius" lietuviško socializmo atstovus. Štai jo žodžiai: "Mes, žinome, ne buržuaziniai demokratai, bet mes nesiskiriam nuo jų atsinešimu prie demokratijos, nelaikydami jos neturinčia reikšmės ar nenaudinga. Proletariatas kaip žemiausioji klesa valstybėj neturi kito kelio užkariauti savo teisėms, o tas kelias veda per demokratiją." Tai reikėtų gerai atsiminti ir kai kuriems musų socialistams.

Demokratizmas reikalauja visų piliečių lygybės prieš valstybės valdžią. Toji lygybė skaudžiai paniekinama tose valstybėse, kuriose gyvena kelios tautos, kitomis aplinkybėmis galinčos gyventi visai savarankiškai. "Tas, kuris moka valstybės kalbos turi didelį privalumą sulyginus su tuo, kuris jos nemoka. Nekoks padėjimas kaltinamojo, jeigu teisėjas ir gynėjai nesupranta jo kalbos. Nelengva ateina ir moksleiviui, jei jis mokoma tokia kalba, kurią jis labai sunkiai tesupranta. Taip pat nepavidėtinas padėjimas ir valdininko nemokančio oficialios tam tikros kalbos. Parlamento oratorius lygiai negali pilnai pasiekti savo tikslo kalbėdamas tąja kalba, kuri jam mažai pažįstama, ar ta, kuri suprantama tik mažai daliai klausančių. Prie tų nepatogumų lengvai gali prisitaikinti atskiri svetimų valstybių pavaldiniai. Bet tokie apsireiškimai negali nepiktinti narių didesnių tautų, kurie kenčia vien už prigulėjimą savo tauton... Visų tų keblumų nėra tautinėj valstybėj, kurioj visa liaudis kalba viena kalba." Kadangi faktingai tokių valstybių nėra, kur visa liaudis valstybėj kalbėtų viena kalba, tai Kautskis ir paaiškina, kaip jis supranta tutinės valstybės sąvoką. "Tautine valstybe galima vadinti tokia valstybė, kur viena tauta taip žymiai viršija kitas, kad pastarosioms neateina ir galvon užginčyti šitą viršijimą, kur viena valstybinė kalba, tai yra valdžios, kariškųjų įstatymų ir teismo kalba pati savaime nustatoma, ir atjaučiama svetimtaučiais blogiausiam atvėjuje, kaipo nepatogumas, ne kaipo neteisingumas. Kitoj dar vietoj jis sako: **"demokratijos įvykinimas reikalingas, kad liaudies kalba pasidarytų valstybinė kalba"** ir nurodo, kad "pastangos kurti tautines valstybes atsiranda kartu su pastangomis įvykinti dabarties valstybinę demokratiją ir labai ankštai tarp savęs rišasi."

Del tautinio tirinėjimo bešališkumo vargu gali kas nors abejoti: jokių čia priežasčių jis įtarti negali. Jeigu tos mintys butų skelbiamos pavergtosios tautos atstovų, tai jį by kuris musų laiko "internacionalistas" galėtų įtarti "šovinizmu." Turime labai džiaugties, kad socialistinė mintis gavo Kautskio asmenyj painiame ir opiame tautos klausime tokį sąžiningą tyrinėtoją.

P.

(Iš "Santaros.")

Lietuvių Spaudos Darbininkų Atydai.

Paskutiniu laiku kaip matytis tarpe lietuvių spaudos darbininkų nėra jokio organizatyvio sąryšio. Pirmiau jie turėjo taip vadamą Zecerių Sąjungą, bet Amerikos Darbo Federacijai užsispyrus kam lietuviai neprigulėdami prie jų, vartoja jiems panašią spaudos žymę (label), ir žinoma, savo užsispyrimo tikslą atsiekė, atimdamą lietuvių spaudos darbininkų žymę.

Vienok buti be jokios unijos, reiškia buti "skebais," per ką spaudos darbininkai nuo savo užveizdų turi daug nesmagumų panešti kaip darbe taip ir už darbą. Gi spaudos darbininkų darbas yra vienas iš amatų, kurį turi lavintis 3—4 metus kolei persiimi jos techniška daila, kalbžinyste, spartumu ir tt. ir tt. (Kalbėdami apie spaudos darbininkų sąlygas, suprantama, kad ne vien zecerius įskaitome, abelnai visus: — leidėjus, linotypistus ir kitus, turinčius reikalą su spaudos darbu).

Aišku, kad darbininkas dirbdamas per kelis metus prie spaudos darbų, turi apie juos ir nuovoką, bet ką jis gauna už 8—9 valandas darbo dienos? Gi $12 algos į sąvaitę ir tą pačią dar turi darbdaviui priminti (kadangi nekurie iš jų "pamiršta," kad pas juos darbininkas dirba). Tiesa, paskutiniu laiku ir jų algos pakilo, vietoje 12 dolerių gauna 14—16, kai-kur daeina iki 20 dolerių, bet tą syk žinok, kad 8 valandų darbo diena jau dingus.

Ištikrųjų, pažvelgus nuodugniai į dalykų stovį atrodo gana keistai; kuomet paprastas darbininkas (ne amatininkas), dirbdamas prie automatiškos mašinos, kur nereikalauja jokio nervų įtempimo, nė iš techniškos, nė iš dailės pusės, vienok uždirba daugiau už spaudos darbininkus ir turi savo reguliarį darbo laiką, o gi mes, zeceriai, stovėdami prie tokio darbo, kur paprastai prisieina sustatyti paraginimus kitų darbininkų, kad jie organizuotosi į unijas del iškovojimo geresnių darbo sąlygų, patįs nesiorganizuojame, skebaujame sau, o tuo tarpu musų darbdaviai naudojasi musų nerangumu ir maininkauja su mumis kaip čigonai arklių jomarke?!

Rodos jau laikas mums į tai plačiau pažvelgti, kad tą maininkavimą padaryti savu; kad darbo valandas nustačius tokias jau kaip ir svetimtaučiai kad dirba; kad mokestis už viršlaikį liginai kaip ir už kasdieninį darbą turėtų savo saiką ir reguliariai butų mokamas; kad sanatariškumas ir mandagumas butų kiekvienoje spaustuvėje, ir kiti dalykai. Suprantama, kad tą viską mes galime turėti TIKTAI visiems lietuvių spaudos darbininkams susiorganizavus į vieną tos pramonės uniją.

Todel yra pageidaujama, kad šis klausimas nepraeitų pro ausis, bet butų išgvildentas ir įvykdintas. Vietą jo išgvildenimui suteiks "Amerikos Lietuvis," o paskui, dalykui virtus gerojon pusėn, galėsime pasiskirti vieną iš laikraščių sau už organą.

Su visokiais pasitarimo reikalais kreipkitės šiuo adresu: **G. Kyba, 15 Millbury st., Worcester, Mass.**

Su pagarba,

"Am. Lietuvio" spaudos darbininkai —

Ig. Zilionis ir
G. Kyba.

P. S. Yra pageidaujama, kad šį musų atsišaukimą kiti laikraščiai perspausdintų.

Atsišaukimas į Tėvynės Mylėtojus

Paskutiniųjų dienų pranešimai iš Europos yra labai liudni ir skauduys mums, Amerikos lietuviams. Iš Rusijos pranešama, kad tenai suareštuota visa Lietuvių Tautos Taryba Voroneže. Vokietija-gi prijungusi jau Lietuvą prie savęs.

Tas parodo, kad prie Lietuvos laisvės dar toli siekia, ir kova už ją tiktai dabar prasideda!

Neseniai vokiečiai sakė neduosią musų Tėvynei laisvės, nes lietuviai esą nepribrendę savistoviai gyventi ir valdyties. Toksai vokiškas įžeidimas lietuvių sukėlė didelį protestą Amerikos Lietuvių Seime 13 ir 14 dieną kovo. Ten lietuviai sakė: "tegul ateina čia kaizeris ir tegul jis išgirsta, kad mes esame pribrendę valdyti save ir savo šalį..." Bet mums žodžių neužtenka. Žodžiais nieko negalima šiandien įtikrinti. Dabar reikia pasiaukavimo, reikia darbo, agitacijos, raštų, ir tt. Tam-gi visam reikia pinigų, reikia aukų. Tiktai tuokart mes pasirodysime tvirtais, galingais ir subrendusiais, kada musų žodžius parems desėtkai tukstančių dolarių, sudėtų kovai už išliuosavimą musų krašto.

Todel tad visomis pajiegomis auginkime Lietuvos Neprigulmybės Fondą. Tegul jo darbai parodo musų subrendimą. Tiems darbams atlikti reikia pinigų. Tad dėkime tuos pinigus. Juk Rusijos lietuviai tremtiniai, neatsižvelgiant į tai, koks didelis skurdas ir vargas apėmęs, kiekvienas, sulyg savo išgalės, aukauja kas mėnuo nors po kelis skatikus Lietuvos laisvės reikalams — tad Amerikoje, kur daug lengviau gyventi ir uždirbti geresnį pragyvenimą, tegul nebuna nei vieno lietuvio ir nei vienos lietuvaitės, kurie nebutų paaukavę savo skatiko Lietuvos Neprigulmybės reikalams.

Apimdama Liet. Neprig. Fondo sekretoriaus vietą, aiškiai suprantu, kaip didelę paėmiau ant savęs atsakomybę. Suprantu, kad nuo musų iždo augimo ir nuo jo darbų, kurių be pinigų negalima atlikti, labai daug priklauso. Todel ir šaukiuosi į musų Tėvynės mylėtojus, kad eitų talkon, kad rinktų aukas, kad vestų kuoplačiausią agitaciją už musų laisvę. Broliai ir sesers, tegul nebuna Jusų mieste draugijos nei kuopos, kurios nebutų aukavusios Lietuvos laisvei; tegul nebuna tokio lietuviško namo, kur nesirastų Lietuvos Neprigulmybės Fondo paliudijimo, kad prisidėta prie kovos už laisvę! Fondo skyriai, kurie jau susiorganizavę, lai dabar sparčiau pradeda veikti, o tuose miestuose, kur dar nesiranda Fondo skyrių, lai kreipiasi į Fondo sekretorių, o bus suteikta visos informacijos, kaip tokį skyrių sutverti. Fondo nariai, prisirašę prie "1,000 po $10.-00," tegul dabar subruzda ir tegul apreiškia savo politišką pribrendimą. Visi aukaukime ir visi dirbkime! Tiktai tie yra ištikimui Lietuvos sunųs ir dukterįs, kurie dirba ir aukauja, o ne tie, kurie daug kalba, bet nieko nenuveikia. Taigi, kas pirmas?

J. Jurgeliutė,
Liet. Nepr. Fondo Sekr.

P. S. Aukautojai, aukaudami nemažiaus $5.00, gauna tam tikrus paliudijimus su visų Liet. Nepr. Fondo viršininkų parašais. Aukaujant mažiau $5.00, gali gauti Liet. Nepr. Fondo markučių lipinimui ant laiškų.

Aukas siunčiant, "money orderis" arba čekis, reikia išrašyti ant iždininko vardo, **T. Paukštis**, ir atsiųsti sekretorei — P. Jurgeliutei, 307 W. 30th st., New York, N. Y. **P. J.**

"The Great Atlantic and Pacific Tea Company," kuri turi 3,800 krautuvių Suv. Valstijose, per praeitą metą sako turėjusi didelį pelną. Visa jos praeito meto apyvarta siekus $111,368,408.

Ir kompanija turėjo didelį pelną, nors, kaip visi, kurie yra pirkę jos krautuvėse žino, produktai parduodama visuomet kiek pigiau negu kitur ir dar tavoras geresnis. Priežastis to yra, kad kompanija, pirkdama taip dideles daugybes visokio tavoro kartu, gauna pigiau. Jos krautuvės yra visur labai populiariškos, nes buna visuomet švariai užlaikomos.

Vertėtų tokią kompaniją lietuviams įsteigti Lietuvoje.

* * *

Garsus New Yorko advokatas sako, kad per praeitus 21 metus, Suv. Valstijose atsibuvo 3,337 nulinčiavimai, už kuriuos nieks nebuvo nubaustas.

Lekcijos Francuzų Kalbos

DVIDEŠIMT TREČIA LEKCIJA

SPALVOS—MATERIOLAI.

Žodynėlis.

blanc (blank) baltas
blanche (blanš) baltą
noir (nuą) juodas
noire (nuąr) juoda
vert (vėr) žalias
verte (vert) žalia
brun (brun) rudas
brune (briun) ruda
violet (vyolei) lelijavas
violette (vyolet) lelijava
bleu (bliu) mėlynas
bleue (bliu) mėlyna
orangé (oranžė) oranžuotas
orangée (oranžei) oranžuota
gris (gry) žilas
grise (gryz) žila
rouge (rųž) raudonas arba raudona
jaune (žon) geltonas arba geltona
soie (m.) (suą) šilkas
velours (v.) (velųr) aksomas
laine (m.) (lein) vilnonas
coton (v.) (koton) medvilnis
lin (v.) (len) linai
toile (m.) (tuąl) audeklas
satin (v.) (saten) atlasas
mousseline (m.) (muslyn) muslinas.

Pasikalbėjimas.

Je veux acheter de velours bleu. (Že viu začetei de velųr bliu.) Aš noriu pirkti mėlyno aksomo.

Donnez-moi deux mètres de toile de lin rouge. (Donei muą diu metr de tuąl de len ruž). Duokite man du mastu raudono lininio audeklo.

Cette chemise est de toile de coton. (Set šemyz ei de tuąl de koton). Šie marškiniai yra (padaryti) iš medvilninio audeklo.

Mon habit de lainé brune est déchiré. (Mon aby de lein briun ei deišyrei). Mano žiuponas iš rudo vilnonio audeklo yra suplyšęs.

Juokai.

Pimpalas.

Pim pim pim.

Hura, hura! Velykos šymet pas mus istoriškos! Tris kart mažiau lietuvių buvo areštuota kaip kitais metais. Karas pradeda vienus iš proto varyti, o kitus į protą.

Pim pim pim.

— Žiurėk, žiurėk! Ruskas kazokas ateina! Sušuko senyvas žmogus. — O ne, atsakė jaunuolis, — tai ne kazokas, bet mergina su naujos mados trumpu andaroku. — Tfu, kad tu supleškėtum!

Pim pim pim.

Maisto administratorius užgynė vištas mušti, liepė šerti nuo stalo trupiniais, o moterim liepė trupinius sunaudoti. Kiaulių liepė nemušti, bet išmatom maitinti, o moterim liepė nieko nemesti. Koks likimas vištų ir kiaulių?

Pim pim pim.

Kaip nors kas vieną vištą užmušė Velykom ir man teko paragauti. Pjoviau vienu peiliu, pjoviau kitu, nieko nepešęs pamislinau: jeigu kareivis kelias tokias vištas ant save pakabintų, tai nė "insurance" nereiktų, nes vokietys jokiu budu neperšautų.

Pim pim pim.

Jeigu poetu nori buti, tai štai tau geras sakinys: Šiom dienom daug kareivių į Franciją nukeliavo, kurių Fricas su savo submarinais nepagavo.

Pim pim pim.

Bolševikai vokiečius iš Odesos išvijo, bet ačiu ponui Trockiui, vokiečiai javus ir karvutes nusiginė namo ant dudelių begrajindami.

Pim pim pim.

Worcesteryje buvo rinkimas žydų į Palestinos kariumenę; iš penkiolikos tukstančių vienas prisirašė. Kad butų gišeftas butų visi savo vardus padavę.

Pim pim pim.

Susitaikius visom partijom į vieną, platinkite bepartyvišką "Amerikos Lietuvį" kuonoplačiausia, o užtikrinam jumis, kad daugiau niekas neišdraskys, nes gyvuosite savo, o ne kito protu.

Pim pim pim.

Nostrodamus.

Pajieškojimai.

GREITAI REIKALINGAS geras kriaučius, kuris mokėtų siut ir kotus ir kitokius darbus. Darbas ant visados ir geram kriaučiui geras užmokestis. Atsišaukite šiuo adresu:

J. A. Ramanauskas,
4 Lafayette st.,
(13—14) Worcester, Mass

REIKALINGAS prie aptiekos sumanus lietuvis ar lenkas vaikinas, kalbantis angliškai. Puiki proga norinčiam išmokti aptiekorystės.

Atsišaukite ypatiškai pas aptiekininką

B. J. ELKIND,
90 Grafton st., Worcester, Mass.
(12—15)

REIKALINGAS ZECERIS prie "Amerikos Lietuvio," mokantis atlikti visokius spaudos darbus. Meldžiam atsišaukti kaip galima greičiau.

M. PALTANAVIČIUS,
15 Millbury st.,
Worcester, Mass.

Pranešu, kad Vladislovas Grajauskis iš Galvičių sodžiaus, Kalvarijos parapijos, Telšių pavieto, Kauno gub. pasimirė 24d. kovo, 1918 m. ir tapo palaidotas miesto kaštais. Giminės, norinti daugiau dažinoti lai atsišaukia pas —

St. Purauskis,
226 Vernon st., Worcester, Mass

Pasimirė Vladislovas Grigonis iš kaimo Giraitės, Varenos valsč., Trakų pav., Vilniaus gub. 37 metų amžiaus žmogus pasimirė plaučių uždegimu 22 d. kovo. Sirgo 3 dienas. Paliko pačia ir vieną vaikiuką našlaičiais. Prigulėjo prie 3 draugysčių ir tapo labai gražiai palaidotas.

PARSIDUODA gera vietukė prie miesto, 4 ruimų stuba, sklepas, tvartas keturiom karvėm ir vežimui, 14 lotų žemės, karvė, 10 kiaulių, apie 15 vežimų mėšlo, trįs tuzinai naujų skiepų, miesto vanduo prieina, galima įsitaisyti labai puikų gyvenimą. Parsiduoda už $27,000 — $14.000 reikia įmokėti. Vieta ant Knapp ave. iš miesto važiuojant Jefferson karu, 5c. fėras Pasiteiraukite "Amerikos Lietuvio" ofise pirkit tuojaus. Galima gauti ir ant randos.

PARSIDUODA NAMAI.

3 šeimynų namas, gazai, maudyklės; rendos po 13 dolerių, šalia Vernon Str., Prekė tik $4,700 — 600 įmokėti.

3 Šeimynų namas, maudyklės, su sodeliu,, šalia Vernon st. Prekė $5,000 — 800 imokėt.

Farma 54 akrų, beveik visa pirmos klesos dirbama žemė, dideli puikus budinkai, 200 obelių; 4 mailės nuo Worcesterio, 20 galvijų, 3 arkliai, daugybė visokių įrankių. Prekė $12,000 — pusę įmokėti. Pasiskubinkite ateiti.

JONAS BUROKAS,
12½ Millbury st.,
Worcester, Mass.

PARSIDUODA STUBOS RAKANDAI. Penkių ruimų įrengta, tiktai gyventi. Visi daiktai parsiduoda pigiai, kas norėtų pirkti, atsišaukite greitai, nes greitu laiku turiu išvažiuoti.

Ant. Jasaitis,
32 Pond st., Worcester, Mass.
Viršutinės lubos.

PARSIDUODA POOL RUIMIS geroje vietoje, puikiai sutaisyta, biznis geras, tik stok ir daryk pinigus. 4 **Geri Stalai,** viskas kuogeriausiam stovyje. Vieta randas ant Millbury st., Worcester, Mass. Norinti pirkt kreipkitės pas mus

"AMERIKOS LIETUVIS,"
15 Millbury st. Worcester, Mass.

PARSIDUODA RESTAURACIJA iš priežasties šaukimo į karumenę, turiu apleisti savo vertvietę, todel parduodu pigiai. Restauracija — Liberty Lunch, 125 Millbury st, Worcester. Kas norėtų sau gerą vietukę turėti kuogreičiausiai kviečiu nupirkti.

Kreipkities tiesiog pas mane
Liberty Lunch
125 Milbury st, Worcester, Mass
(15)

PARSIDUODA PUIKI KRAUTUVĖ — Grosernė ir Bučernė parsiduoda iš priežasties drafto. Krautuvė labai geroje vietoje tarpe lietuvių ir lenkų, verteivystė išdirbta gerai; norinti atsišaukite greitai, o nupirksite pigiai.

Krautuvė, 134 Millbury str., Worcester, Mass..
(13—16)

PARDUODAME SUKNES

Pirmiau buvome užsiėmę siuvimu drabužiu, todel turime nemažai likusių suknių, audimo. Moterįs noredamos sau pasisiuti drabužius arba kriaučiui duoti, te kreipiasi pas mus, mes parduodame likusias suknes pigiai. Yra vilnonių ir šiaip marškonių. (15)

J. CHAREVICZ,
23 Spruce st., Worcester, Mass.

SVEIKATA TAVYJE.

Jeigu įsigilinsi į savo gyvenimą, tu atrasi, kad esi kaltas už peržengimą sveikatos tiesų ir neatsakantį maistą. Pats esi kaltas, jeigu sergi nuo pilvo ligų. Bet pagelba yra tavyje. Kraujas yra paprastas nešiotojas, paima į savė daug nuodijančių dalių, nuo kurių turi buti paliuosuotas. Triner American Elixir Karčiojo Vyno yra geriausias valytojas pilvo ir žarnų. Užkietėjimas, nemalimas, galvos skausmas, megrima, nemiga, nerviškumas ir kiti pilvo negerumai negali atsilaikyti priešais geras gyduoles. Kaina $1.10 aptiekose. Nuo reumatizmo, neuralgijos, lumbago, išsisukimo, skaudančių muskulių ir tt. Pamėgink Trinerio Linimentą, jis pagelbsti greitai ir tikrai. Kaina 35 ir 65c. aptiekose, per pačtą 45 ir 75c.

Joseph Triner Co. Mfg. Chemist, 1333—1343 So. Ashland ave., Chicago, Ill. š

NERVUOTI ŽMONĖS.

Turite imti Severos Nervotone, kuris yra labai puikus nervų Tonikas, sudrutina pailsusius, persidirbusius nervus ir duoda jiems naujas jiegas ir gyvenimą. Yra užtikrinta gyduolė nuo protiško susilpnėjimo, isomnijos ir nemigos. Parsiduoda visose aptiekose už $1.25 butelį.

W. F. SEVERA CO., CEDAR RAPIDS, IOWA.

DOVANAI!

Katalogas gražiausių ir geriausių jubilierių ir muzikališkų instrumentų, parduodamų labai pigiai. Reikalaukit vieno tuojaus nuo (14—17

MASHKEN & CO.
3101-3 So. Halsted st.
Chicago, Ill.

Geriausias Blekorius!

PELENŲ SIETUS, TRIUBAS IR BAČKAS DAROME IR TAISOME.

Blekes stogus, boilerius, šilto oro pečius įdedame ir taisome. Garo gazo ir vandens triubas įvedame ir taisome. Darbą gerai ir nebrangiai atliekame.

Smith Heating & Ventilating Company
34 36 ir 39 Bartlett Street, ties Trumbull Square
WORCESTER, MASS.

KUR BĖGI JONUK?

—Aš bėgų į Conlins čeverykų krautuvę.

10 Vernon Square.

Tę parduoda gerus čeverykus.

ATEITIS savo skaitytojams duoda labai daug naudingų raštų apie žmonių sveikatą ir ligas, taipgi apysakų, juokų, eilių, paveikslų. Turi savo korespondentus visoje Amerikoje, taipgi Lietuvoje, Rusijoj, Vokietijoj, Francijoj, Anglijoj ir kt. "Ateities" kaina metams $2.00, pusei metų $1.00. Užsieniuose metams $2.50. Pasižiureti viena numeri siunčiame dovanai.

"Ateitis", 366 Broadway, So. Boston, Mass.

PUIKI UŽEIGA PAS ANTANĄ S VIDRSĮ

Jis laiko puikų restaurantą, saliune, netoli nuo stoties, pakeleivingiems ir Worcesterio lietuviams labai paranku. Visada priimnus patarnavimas. Prie gerų valgių galima gauti ir išsigerti. Atminkite adresą:

59 GRAFTON ST.,
WORCESTER, MASS.

Kada busi alkanas atsilankyk į

Lietuvišką Restauraną

Geriausia ir puikiausia vieta lietuviams užeiti. Gaminame visokius valgius švariai. Kviečiame visus lietuvius, kaip vietinius, taip ir pakeleivius atsilankyti ant žemiau paduoto adreso:

PETRAS BALČIUNAS,
4 Millbury st.
Worcester, Mass

LIETUVIŠKOS
VELYKŲ KORTOS
(RANKA SPALVUOTOS)
Tik 50 centų už 12
Galite gauti pas musų Agentus arba siųskite užsakymus šiuomi adresu
Dulbis Art Company,
Flushing, New York.
GERŲ AGENTŲ REIKALINGA

SIMON F. PAUXTIS
ATTORNEY-AT-LAW
LIETUVIS ADVAKATAS
Pabaęgis Mokslą Pennsylvania Universitete
Užsiima-Varymu-Provu-Visuose-Teismuose-
922 LAND TITLE BUILDING,
BROAD & CHESTNUT STREET
OFFISO-SPRUCE 2290.
BELL PHONE
NAMU-TIOGA 4442J.
1212 W. ERIE AVE.
PHILADELPHIA, PA.

DIDELA PROGA
DEL VYRU NUSILPNEJISIU ANT LYTIŠKU ORGANU

Prisiunskite mums tik 50c.

Nusilpnejie ant lytišku organu vyrai, kaip tai nerviu, paliks išgydynti ant visados por vartojima, gyduoliu NOVO. Tai yra, galima pasakyti, cudaune gyduolė, kurios išgyde jau tukstančius vyru serganšiu lytiškoms ligoms. Jei esate serganti ant lytišku nusilpnejimu, kad kenkia jums betvarke nerviu, kad nustoet vyriškuma, kad esate nusilpnejesiam padėjimę, šaltos rankos arba kojos, galvos sopėjimai, užketejimai viduriu, nervirinimai skilvio, inkstu ligą arba kitos ligos pusles, nemielus sapniai, baime sutikti žmonius, kaip tai daro nekurie, palikste išgydynti per vartojimą gyduoliu NOVO. Cyduolos tas į trumpa laika padaris jus sveikais, tvirtais ir laimingais, tada gi galima bus nauduotis gyvenimu ir jo ypatibems. Del atydos, idant pertikrinti jus apie tai, kad NOVO gyduoles tą padaris, išsiunsme jums DYKAI kompletišką kursa tu gyduoliu, uztektinai ant 15 dienu, kada gi prisiunste mums savo antraša ir pavarde, taip gi sykiu 50c. krasos ženkleles arba sidabru del apmokejima liešu persiuntimą. Malonekite atkreipti atydą ant to kad tai nera maža dežute, bet komletiškas kursas išsigydymui, užtektinai ant 15 dienu, labai tanke yra užtektinai išsigydymui. Ta proyra vien svarbia ant trumpo laiką. Rašykite mums neatideliokita, taip-gi praneškite kokiam laikrašti skaitite ta apgarsinima ir mes išsiunsme jums tuojaus tas gyduoles.

NOVO COMPANY,
Dept. 39. Box 4000, Philadelphia, Pa.

PAILSAI
GEROVĖS BĖJIEŠKODAMS

Nenusiminki! Gerovė gyvena ant augšto kalno. Ten ją rasi, jeigu geru keliu prie jos eisi.

Laikraštis "Lietuva" gerais pamokinimais ir teisingomis žiniomis nušvies ir palengvins tau tą kelią prie tavo gerovės. Tik pamėgink jį skaityti. *Kaina metams* $2.00; *pusei metų* $1.00. Viena numerį gausite pasižiurėjimui UŽ DYKĄ, jeigu tuojaus atsišauksit

"LIETUVA"
814 W. 33rd St. Chicago, Ill.

HOTEL VERNON
Prop. M. McCADY

Puikiausis hotelis lietuvių apgyventoj vietoj.

VERNON SQUARE,
Worcester, Mass.

Parankus Daiktas
MAŠININE YLA

Ji siuva taip kaip ir mašina. Kaina tik 75c. Užrašyk ant meto "Amerikos Lietuvį" savo draugui, gausi šitą yią dovaną.

"AM. LIETUVIS,"
15 Millbury st.,
Worcester, Mass.

"Amerikos Lietuvio" agentas
F. SAKALAS,
25 Shelmerdine st., Rochdale Dr.
Manchester, England.

JONAS NAUJOKAITIS
"Amerikos Lietuvio" agentas,
47 Planet str. Commercial Rd. E.
London, England.

Užsirašyk sau ar savo pažįstamiems Lietuvoj bei Amerikoj
VIENYBE LIETUVNINKU
Eina jau 30-tus metus.
Prenumerata $2.00 metams; $1.00 pusei metų. Kanadoje $2.50 metams; $1.25 pusei metų. Anglijoj, Lietuvoj ir kitur $3.00 metams; $1.50 pusei m. Pamatimui vieną num. siunčiam dovanai Knygų katalogą siunčiame ant pareikalavimo dovanai.
J. J. Pauksztis & Co.
120-124 Grand Str.,
Brooklyn, N. Y.

Columbia
Grafonola
and Columbia Records

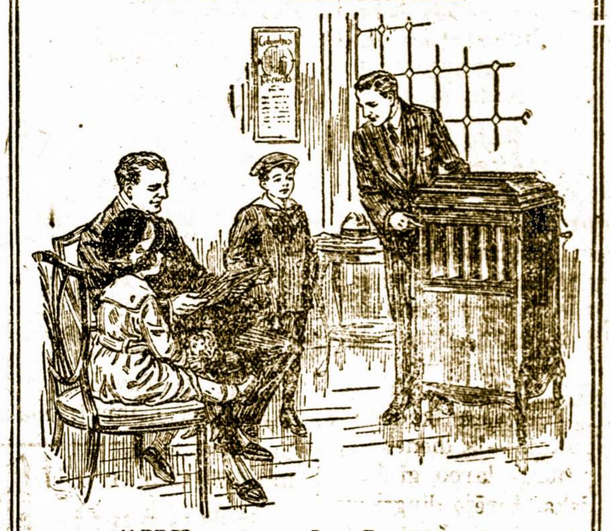

"What ought I to pay for a Grafonola?"

There is only one way to decide wisely. Come in and judge the Grafonola for yourself. You will be welcome any time, and we will do our best to see that you get the right Grafonola at the price you ought to pay.

GRAFOFONUS ir REKORDUS

Golite pirkti pas mus.
"AMERIKOS LIETUVIS"
15 Millbury Street
Worcester, - - - Mass.

Every Business Man in Town—

Ar Turi Gera Pluksna?

Jeigu neturi fontaniškos pluksnos, pirk pas mus. Mes užlaikom pluksnų Waterman išdirbystės, jos visada yra kompanijos gvarantuotos ir geros rašyti.

Kainos taip kaip pačios kompanijos nuo 1 dol. 50c. augštyn.

Padarytos paprastai, taipgi ir išdabintos auksuotais, sidabruotais marginiais. Užsakydamas pranešk kokios nori, ar kad plonai rašytų ar storai ir kiek nori mokėti. Mes prisųsime kaip tik tinkama ir atnaujinsime jeigu netiktų. Rašyk pas mus ir savo gerą adresą paduok

M. PALTANAVICIA, 15 Millbury Street
WORCESTER, MASS.

MOTERŲ SKYRIUS

MOTINOS.

Šios baisios karės sukuryje jų — motinų — sunkesnė dalis, naštos.

Gatvėse, miesteliuose ir kaimuose, bažnyčiose ir krautuvėse — visur sutinkame motinas praradusias savo sunus karės laukuose, arba gyvenančias nežinystėj, skaudesnėj nei pati mirtis.

Pasistengkime suprasti tą didį jų nuostolį, kurį pagalios rods tik moterys ir tegali suprasti ir atjausti.

Miršta mažutėlis kudikis —niekuomet nėra taip skaudu, nes rodos jo dvasia čia pat kur yra, rodos vėl sugrįžš. Mirties šešėlis prisiartinantis prie lopšio lyg ne taip baisus kaip tas, kuris šiandien kloja pasaulį lavonais.

Bet sunus paimtas kariumenėn, pačiam jaunystės žydėjime, o motinos amžiaus sauleleidyje, jei krinta jis karės laukuose — nėra jau to, kas benuramintų motinos skaudų, beviltingą lukėstį.

Mirdamas jis nusineša likusią dalį jos gyvenimo, jos viltį ramių dienų, jos senatvės globėją ir paramą. Nusineša jis su savim daugiau negu savo esybę, ne vien jo gyvastis staigiai užsibaigia.

Jo mirtis daveda prie staigios užbaigos nesuskaitomą daugybę dienų, kurios butų buvę pripildytos kudikiškų balsų atgarsiais, dienos kupinos rimtaus darbo, gi dabar tas viskas turėjo dingti vienu mostelėjimu karės dievaičio.

Visos tai musų motinos mato ir jų akyse žėri baisus klausimas, kodel, oi kodel tas neįkainuojamas turtas— gyvybė, kodel ir jų pačių kančios ir pasišventimas esti taip be atodairos ir be susimilėjimo mindomos.

Ir dažniai atspindis jų kartaus liudėsio esti daugiau nei ką žmogus gali pakelti.. O tečiaus negirdi tų skundų ir dejonių, ką seniau karės mete girdėjosi.

Šiandien jos lyg pritrenktos, tai vėl lyg slapčiai susitarusios, užgniaužti tą beribį skausmą, tą vaitojančią skundą ant pasaulio apjakimo, tyli ir pildo kaip kuri išgali gyvenimo pareigas.

Ir iš kur jos gauna tą stiprinančią jėgą, kuri padeda joms nešti gyvenimo likučius?

Vienos savo meilę nukreipia į likusius vaikus — ir tą mes galime suprasti. Kitų namus ir seniaus mirties šešėlis yra palietęs ir čia mes galime suprasti kodel desperacija nepavergia jų.

Bet tukstančiai kitų, kurių namai amžinai bus pripildyti tik šešėliais mirštančiųjų — iš kur jos semia tą gaivinančią jėgą, kuri stebina mus?

Kuomet ir geriausi iš draugų stengiasi nuraminti motinos suskaudusią širdį, jų žodžiai esti bejėgiai ir tušti akyvaizdoje taip baisios kančios.

Nors ir kalba apie žygio prakilnumą, kuriame sunųs padėjo galvą, apie brangius atminimus, kurie padės jai, motinai, tą visą pernešti, tečiaus jie jaučia tų žodžių menkumą.

Jaučia, kad atmintis nors ir gražiausia ji butų, niekad, o niekad neužpildys reališkumo — jo buvimo prie jos.

Supranta motinos tą geriau negus mes ir todeliai nemėgina atsakyti į musų užuojautos žodžius.

Savyje suranda jos jėgą, surinkti gyvatos likučius ir vėl nešti gyvenimo jungą.

Nežinome mes ir jos mums nepasako iš kur jose randasi ta galė gyventi, tik matome jų veiduose atspindį liudno ramumo, tai vėl nepergaliamos dvasios švysterėjimą.

Ir gyvena jos.....

Prieš jus, Žmonijos Motinos, su pagarba lenkiu galvą prieš jusų augštą dvasiškumą. Jus esate busiančių genkarčių pavyzdžiai!

Girios Duktė.

Bulvių kiaušinienė.

1 puoduką sugrustų išvirtų bulvių
3 kiaušinius
½ puoduko saldaus pieno
Kaupiną šaukštuką miltų
Truputį pipirų
Nepilną šaukštuką druskos.

Sumaišyk bulves su gerai išplaktais kiaušinių tryniais. Pridėk kiaušinių baltimus, tol plaktus pakol tapo stiprųs. Pridėk druską, pipirus, pieną ir miltus. Gerai išmaišyk. Ištaukuok skauradą ir įkaitink. Tada įdėk mišinį. Laikyk ant viršaus pečiaus (nenuėmus pečiaus dangčių) iki apačios parus. Tada įdėk į vidų pečiaus, kad viršus parustų.

Duoniniai blynai.

2 puoduku duonos trupinių
1 puoduką miltų
½ šaukštuko druskos
1 šaukštą cukraus
1 kiaušinį
2 šaukštu ištarpinto sviesto.

Pamerk duonos trupinius vakare šaltame vandenyje. Paskui gerai nusunk. Pridėk miltus ir užtektinai rugštaus pieno, kad padaryti gerą blynams tešlą. Leisk stovėti per naktį. Ryte pridėk druską, cukrų, gerai išplaktus kiaušinius, sviestą ir pusę šaukštuko sodos ant kožno puod. pieno. Ištarpink sodą truputyj šalto vandens, pirm sumaišymo. Gerai sumaišyk viską ir kepk kaip paprastai blynus.

Holandiečių mišinys.

6 morkvos
6 cibulius
6 bulves
1 šaukštuką druskos
½ šaukštuko cukraus
¼ šaukštuko pipirų
½ puoduko taukų arba sviesto
½ puoduko pieno

Viryk morkvas ir cibulius viename puode, o bulves kitame iki bus minkštos. Tada nusunk, sumaišyk ir sugrusk. Pridėk druską, cukrų, pipirus, taukus ir pieną. Gerai sumaišyk ir padėk ant stalo dar karštus. Jei nenori taip greitai padėti ant stalo, įdėk į pečių, palikdama duris atdaras.

NAUJA STUBA.
Parsiduoda pusdykiai.
3 tenementų stuba su visais nau jos mados intaisymais.. Didelis plotas žemės ir štoras. Netoli Quinsigamond drataunės. Vertės $7,000 parsiduoda už $5,800, inešti $1,000. Lengvos išlygos. Kreipkitės tuojaus pas
A. BLAŽĮ,
15 Millbury st.,
Kas pirmesnis, tas geresnis.

L. SAVICKAS
"Amerikos Lietuvio
AGENTAS
105 Rhodes st.. New Britain, Ct.
Pas jį galite užsirašyti "Am. Lietuvį" ir su kitais administracijos reikalais galite kreiptis.

Specialistas
Vidurinių inkstų, Pusles Odos ir Kraujo ligų.
Gonorhe'jos nusilpnejimo ir Visokiu privatišku ligų
Dr. OLMSTED
598 Main S t., Worcester, Mass
Skersai nuo pačto
Valandas 9 pries piet iki 8 po piet.
Nedeliomų nuo 10 iki 12 prieš. p.

Tel. Cedar 2404
DR. F. B. PUSKUNIGIS,
17 Millbury st., Worcester, Mass.
Priimami ligoniai sekančiose valandose:
Nuo 8 iki 11 prieš piet
Nuo 1 iki 3 po piet
Nuo 7 iki vakare.

GERAS SKUSTUVAS.
Pirkite skustuvą nuo mųs nes gvarantuojam visus skustuvus, apmainome, jeigu pasirodo neatsakantis. Kainos nuo 2 dol. iki 5 dol. Už du dol. taip gera kaip ir už 5 dol. Skirtumas tik pagražinime. Pirk sau arba savo draugui. Mes nusiųsime ir parašysime kas dovanoja. Rašyk.

"Amerikos Lietuvis"
15 Millbury st.,
Worcester, Mass.

A. M. Martaus Knyga.
LIETUVOJE EUROPOS KARĖS METU. Jeigu neturi šitos knygos tai skubinkis gauti. Viena iš geriausių knygų apie Lietuvoje atsitikimus laike karės. Kas ją skaitė prisiuntė padėkavones. Tik 50 c. Rašyk.
"AMERIKOS LIETUVIS"
15 Millbury St., Worcester Mass.

Knygų Agentas

Ar rašysi, ar skaitysi, ar surukusiam ruime kazyriuosi?..

Ar matai šitą paveikslą viršui? Čia du gyvenimai žmonių nupiešti. Žmogus, kuris knygas skaito, jis turi viltį, mato ateitį, tveria gyvenimą, dailina pasaulę, jo darbai kėravoja kitus ir tave patį. Atmink, kad mokslas ateina iš knygų iš sveiko protavimo!

Kitame šone matai žmones kazyrėm lošiaučius, prirukę, ant tų dumų pažiurėjus, tik vargas matyti. Tie žmonės kazyrėm lošia gal einiką iš noskių, o gal iš pinigų. Ar tu manai kad jie ką išloš? — Nieko, visai nieko! Žmogus tik tada praturti kada dirba čėdydamas pinigą ir sveikatą. Šitie žmonės niekad savęs nevaldo, juos turi kiti valdyti iš jų politikieriai tik toki išeina kad kitą nuskriaust.

Buk vyras, buk moteris apšviesta, skatyk gerų knygų, stok į eiles žmonių, kurie skaitosi.

Rasputino aprašimo knygelę jau užbaigėme spausdinti, nepraleisk nenusipirkęs, išmoksi suprasti kaip silpnas yra žmogus, kaip vargas patį vergėją pavergė. Nelauk, pasiųsk dabart tik 40 centų!

Lietuviškas Elementorius, tik 25 c. Jeigu nemoki skaityti, gali
Mokinkimės Rašyti, 25 c. Nusipirk ir išmok gražiai rašyti,
Jos vertės čia negalima aprašyti, nes visada ir visur reikalinga.
pats per save pramokti, labai lengvai gali savo
Kalbamokslis Angliškai ir Lietuviškai 25 c. Apie tą knygą
nereik nė sakyti, Jųs žinote, kad ta kalba reikalinga,
Angliškas Lietuviškas Žodynėlis 50 c. Knygelė visada galima
kišeniuje laikyti ir kada prisieina kokio žo-
vaikučius pamokinti skaityti savo kalboje.
Aritmetika, 50 c. Knygelė labai naudinga, delto kad kožnas no-
ri sau geriau susirokuoti savo visokius reika-
lus. Nusipirk, pamatysi kad busi du syk vertesnis, prasilavinęs.
Vokiečių Kalbos Vadovėlis, 35 c. Kaip turi laiko gali prasila-
vinti Vokiečių kalbos, kad ne šiandien tai ryt,
bus naudinga, Ką moki ant pečių nereik nešioti.
džio žinoti, pasižiurėk ir žinosi. Knygelė verta turėti kiekvienam
kišeniuje.
visur tiksi. Už 25 centus tu išmoksi gražiai rašyti.
Daktaras Kišeniuje 75 c. Knygutė supamokynimu kaip užlai
Kiekvienas tave pagirs, kad gražiai rašai ir
matysi kaip geriau seksis.
dovanai. Turėk šitą knygelę, pagal ją elgkis ant susirinkimų ir
laikyti savo sveikatą, kaip gelbėtis nelaimėse
Parlamentariškos Tiesos 10 c. Kaip vesti susirinkimus, kaip
užsilaikyti ant mitingų. Kad nekelti maištas
Verta turėti kiekvienam.
Kaip Pastoti Ukėsu. 15 c. Knygelė su klausymais ir atsakymais,
Verta turėti kiekvienam.
Knygelė Daržovių Auginimo, 20 c. Paaiškina viską apie auginimą visokių daržovių: ankstyvų, ir vėlyvų, kuri
daugeliui žmonių atnešė didelę naudą, kurie ją šiemet pirko.
Dvi Prolekcijos Apie Ukininkystę, 20 c. Knygelė verta perskaityti po 10 kartų tiem, kurie nori pasekmingai
vesti ukę čionai arba Lietuvoje.
Istorijos Kariaujančių Šalių, 2 dol. Nusipirk šitą knygą tai turėsi visą universitetą savo namuose. Susipa-
pažinsi su Istorijom Vokietijos, Francijos, Anglijos, Rusijos, Vengrijos, Bulgarijos, Rumunijos, Italijos, Serbijos, Turkijos, Juodkalnijos, ir Belgijos. Perskaityk jų Istorijas po kelis kartus, matysi tų tautų pradžią ir gyvenimą iki šių laikų. Labai naudinga tau bus žinoti ir gausi platų supratimą apie šią pasaulę. Surinkta ir sudėta tau perlai mokslo ir žinios. Surinkta į vieną knygą tik imk ir skaityk, švieskis ir kitus šviesk. Rašyk dabar, nusipirk ir pradėk skaityti! Rasi joje ir daugybę paveikslų iš Istorijos viršminėtų tautų.
Francijos Revoliucija, 40 c. Tu girdi apie revoliucijas. Kaip puola carai, karaliai ir vėl kaip žųsta žmonės
vieni kitus bežudydami, tas tau neaišku, nesupranti kodėl ir kokios priežastys tame yra. Skaityk Francijos Revoliuciją. Šita knyga kaip tik išleista, kad tave supažindinti su tuo reikalu. Gražiai ir aiškiai čia suprasi kodėl žmonija kaip jurių vilnys siūbuoja. Nusipirk knygą pilną gražių paveikslų.
Žmogus Po Medžiu 50 c. Šešiosdešimtis gražių prakalbų liečiančių visokius žmogaus gyvenimo reikalus.

KITOS MUSŲ KNYGOS:

Valkata, Keturių Veiksmų Drama	35c.
Skambančios Stygos, eilės.	20c.
Dainos Juokeliai net linksta keliai	20c.
Geležiniai Nagai, puikus aprašymas	35c.
Istorija Apie Amžiną Žydą	10c.
Belaisvio Balsas, kareivio Esperantisto aprašymas karės	15c.

Pirkite šias knygas, naudokitės jom o mes rupinsimės padaryti jumi daugiaus naudingų knygų. Jeigu tau laikai geresni, turi darbą ir pinigą, tai kreipk savo gyvenimą ne kelin palaidumo, bet lavinkis ir mokinkis. Kas pirksite bent už porą dolerių knygų, mes visada pridėsime jums ką-nors dovanų. Rašykite:

"AMERIKOS LIETUVIS"
15 Millbury Street, Worcester, Mass.

Stebuklingi krutanti Paveikslai

Tiktai $4.75 už Kamerą ir Filmas

Su šita kamera gali parodyti krutančius paveikslus savo namuose. Nereikaauji buti ekspertu prie šios mašinos, mažas kudikis gali rodyti. Nereikalauji nė elektros, savo namuose mašinėleje pritaisyta lempa, kuri duoda geriausį šviesos metimą. Visokius reikalingus daiktus mes prisiunčiame dovanai — taipgi šešes filmas po 50 paveikslų ant kožnos. Filmos tokiospat kaip ant krutančių paveikslų. Visą pamokinimą prisiunčiam. Dar kartą patariame, kad šitą Kamera parodįs gražius paveikslus. Tokios kameros kitur parduodamos po 10 dol. mes jas parduodame tik po $4.75, priegtam gauni 6 filmas, 300 paveikslų. Filmos yra įvairios: Apie meilę, liudnumą, komedijos ir karės. Jeigu reikalausi daugiau, mes turime apie 250 kitokių filmų. Mes nepraišome pinigų pirma laiko, prisiųsk mums 25c. stempomis arba pinigais, likusius užsimokėsite priimdami. Rašyk tuojaus —

ROYAL SALES COMPANY,
1015 W Huron street, Dept. 708 Chicago, Ill.

NELAUK VELAI, PIRK DABAR!

Knyga kaip daržoves auginti. Mes išleidome knygą kaip auginti visokias daržoves; šitame karės laike ji naudinga kiekvienam žmogui. Prisiųsk 20c., o apturėsi ir galėsi savo daržą pradėti apdirbti.

Labai naudinga ir dvi prolekcijos apie ukininkystę knyga taipgi parsiduoda už 20 c. pirk dabar, dabar reikalingiausia, padėk daryti maistą. Pinigus gali stempom prisiųsti.

"Amerikos Lietuvis"
15 MILLBURY STREET, WORCESTER, MASS.

Vienatine Lietuviška APTIEKA Mieste Worcester ir Aplinkinej.

Lietuviai ir lietuviaitės! kviečiame Jumis lankytis į lietuvišką aptieką su visokiais gyduolių reikalais. Męs užlaikome gyduoles nuo visokių ligų ir skausmų. Atėję pas mus susikalbėsite lietuviškai savo prigimtoje kalboje ir visada gausite tikrus ir gerus vaistus kokių reikalausite. Čia visada atrasite aptiekorių, kuris turi plačią praktiką, dirbęs aptiekoje Vilniuje ir supranta visą Europos budą taisyme gyduolių. Taipgi čia Amerikoje yra užregistruotas ir dirbęs trijose valstijose. Patyręs įvairius vaistus ir žino geriausiai kokias gyduoles užlaikyti. Nežiurint kur gausi receptą, pas kokį daktarą, ateik pas mus gyduolių, męs patarnausime jumi kuogeriausiai ir jųs busite visados užganėdinti. Kas negali mųs pasiekti ateidami pas mus, galite parašyti, o kokių gyduolių jųs panorėsite męs pristatysime. Kviečiame visus ir meldžiame visų pranešti apie musų naują aptieką savo draugam ir draugėms.

A. Budrevičia
93 Millbury St., Worcester, Mass
(Šale "Amerikos Liet.")

Nepamirškite musų Drapanų ir čeverykų KRAUTUVES

Naujausios mados sutai, skrybelės, marškiniai, kaklaraiščiai, čeverykai vyrams ir moterims. Kviečiame visus brolius ir seseris pirkti pas mus, nes pigiau niekur nerasite; geriau pas savą negu kur kitur.

Kviečiame visus atsilankyti

V. GINKUS
52 Millbury Str.
Worcester, Mass.

VIETOS ŽINIOS

Liet. Vyčių 26 kp. veikimas.

Atjausdami pavasario prisiartinimą, nors nuliudimas siaučia visur, vienok musų jaunimas ruošiasi palinksminti visuomenę, tai rengiasi statyti puikų dailės vakarą, lošti puikią dramą "Genovaitę" gražiausiame teatre, kuris vadinasi Worcester Theatre. Visi vyčiai darbuojasi įžangos tikietus išparduoti, nes tokio veikalo pastatymas kainuoja virš keturių šimtų dolerių.

Nors mes labai ruošiamės, bet greitai laikas prisiartins, tai yra 15 d. balandžio (April), ir visi turės progą matyti tą prakilnų musų darbą.

Iš pasidarbavusiųjų tikietų pardavinėjime šios ypatos pirmoje eilėje stovi: pirmas Pranas Zataveckas, antras, Juozas Svirskas, trečia, Ona Palubeckaitė, ketvirta, Ona Šimanskaitė, penktas Vincas Ambrozevičius. Kiti ir turi daug išpardavę. Visi stengiasi darbuotis, nors čia vardus visų negalėjau sudėti.

Davatkų Nemylintis.

Lietuvių Pramoninkų Bendrovė "Kaunas," pirko $13,000 vertės bloką.

Bendrovė "Kaunas," kuri gana pasekmingai veda kontraktorių biznį — taiso ir perdirba stubas, rakandus, šiaip jau įvairias mašinas, o podraug užlaiko lietuvių barzdaskutyklą, pirko bloką, kuris randas 325 Millbury street. Nupirktas turtas susideda iš septynių tukstančių pėdų žemės, 6 tenementų namo, krautuvės, vieno tenemento namo, kurį bendrovė žada perdirbti į dirbtuvę ir "garage" (garadžių).

Tuom tarpu bendrovės buveinė ir barzdaskutykla randasi 177 Green street. Bendrovės derektoriai yra sekanti, dar jauni, bet pramonėje daug žadanti vyrai: Petras Steponkus, Stanley Kulis, Petras Katauskas ir Leonas Vaisis.

"Kauno" bendrovė minėtą nejudinamą turtą pirko per A. Blažio agenturą, 15 Millbury street.

Didelė paroda.

Subatoje, balandžio 6, bus surengta didelė paroda Worcesteryje del prasidėjimo išpardavinėjimo Trečios Laisvės Paskolos bondsų. Paroda atsibus po pietų; joje dalyvaus kareivių iš Camp Devens, High School ir 7-to bei 8-to greidų viešų mokyklų vaikų, vietinis Raudonojo Kryžiaus skyrius ir tt.

John F. Pepper, 28 m. amžiaus, beprotys, įnamis Worcester State Hospital (beprotnamio) pasikorė panedėlio ryte.

Jeigu Suv. Valstijose įvyks prohibicija (uždraudimas padirbti ir pardavinėti svaigalus), tai Worcester Brewing kompanija vieton alų, darys kitokius, nesvaignančius gėrimus. Bowler kompanijos bravaras bus sugriautas.

Praeitą pėtnyčią iš Worcesterio iškeliavo 92 naujų rekrutų į Camp Devens, pagal antrą draftą. Tame skaičiuje radosi ir keli lietuviai: Jonas J. Salkukas, M. Kilikevičius, Juozas Aleksandravičius, Stasys Lukas, Adomas Taškevičius, Mikas Plaskis, Jonas Skunskis, Tamas Šilas, Juozas Bagdis, Jurgis Parpulis.

Vietiniai anglų kalbos laikraščiai sako, kad greičiausiai, milžiniška kanuolė, kuria vokiečiai bombarduoja Paryžių nuo vietos virš 70 mylių atstui, tapo išrasta Worcesteriečio, tulo J. H. Brown, 20 metų atgal. Del platesnio aprašymo šio dalyko, žiurėkite į "Amerikos Žinias," šiame pat numeryje.

M. J. Whittall Karpetų kompanija vėl pakėlė mokestis savo darbininkų (apie 1,000) ant 10 nuošimčių. Kompanija tai darė savo valia iš priežasties vis didinančių pragyvenimo kainų.

REIKALINGA 20 moterų ar merginų dirbti "Shell Case" departmente. Gera mokestis, pastovus darbas.

Worcester Press Steel Co. Barber ave. & Randolph Road.

Atsišaukite Employment Departmente, pas p. Lynde.

P. SLUCKIS, 2 Milton Place turi kambarius, malonėkit atsišaukt ant apgarsinimo "A. L."

VISŲ WORCESTERIO BIZNIERIŲ DOMAI.

Jeigų jus norite, kad jusų biznis, kurį jus laikote atneštų jums pageidaujamus vaisius; jeigu jus norite, kad jusų apyvarta kas sykis augtų; ir jeigu jus norite buti tikrais biznieriais, tai **garsinkitės į "Amerikos Lietuvį,"** kurio tukstančiai Worcestereičių-skaitytojų jums ir jusų apyvartoj suteiks pageidaujama naudą, taip, lyginai, kaip kad turi anglai-biznieriai iš savo pasigarsinimų amerikonų laikraščiuose.

NORĖDAMI pirkti arba parduoti farmas, stubas, parandavoti kambarius ir tt., garsinkitės "Amerikos Lietuvyje."

W. S. S.

War Savings Stamps.

Suvienytos Valstijos kariauja ir joms reikalinga pinigai del tęsimo karės, del nupirkimo kanuolių, drapanų ir maisto kareiviams.

Tie, kurie negali kovoti, gali paskolinti pinigų savo valdžiai, pirkdami Karės Stampas ir Taupymo Stampas.

Kožnas vienas, kuris perką Stampą padeda išgelbėti gyvastis ir sutaupina sau pinigų.

Taupymo Stampa lėšuoja 25 centus. Kuomet turi prilipinęs šešioliką ant Taupymo Kortos, nunešk į Pačtą arba bile banką, kur, damokėdamas dar kelis centus, galėsi apmainyti ant karės Sutaupymo Stampos, už kurią valdžia tau užmokės $5.00 1923 mete.

Gali nupirkti Karės Sutaupymo Stampą už $4.14 kovo mėnesyje, 1918, arba po 1 centą daugiau kas mėnesis po tam.

Gali bile kada atsiimti ką užmokėjai su 3% interesto pridėta, padarydamas aplikaciją tam bile pačte, bet jeigu laikysi iki sausio 1, 1923, tai busi uždirbęs ant savo pinigų interestą 4 nuošimčių, prirokuotą kas bertainis meto.

Taupyk ir Patarnauk!

Karės Sutaupymo Stampos.

Išleistos Suv. Valstijų valdžios 25c. — $5.

Pagelbsti jusų šaliai

Padeda išgelbėti gyvastis

Padeda jum taupyti pinigus.

Pirk bile Pačte, Bankoje arba Autorizuotoj Agenturoje.

GRAFOFONAI.

Mes parduodame Columbia Grafofonus ir Rekordus. Kviečiame savo skaitytojus pirkti nuo mus. Norinti pirkti, parašykite męs prisiųsime katalogą. Užsakant rekordus, pinigų nereikia siųsti tik pasiųsti 1 dol. ant rankos ir užsakymą, o likusius pinigus galima užsimokėti kaip rekordai ateis.

"AMERIKOS LIETUVIS,"
15 Millbury st., Worcester, Mass

Krutamųjų Paveikslų

MOKYKLA

Lengvas darbas, trumpos valandos ir gera užmokestis. Kreipkitės tuoj

P. A. Dėdynas,
85 Millbury st., Worcester.
Nuo 6 iki 7 val vakare.
Per **J. Davidonis.**

Visi Skaitykite!

Ar norite turėti dailiai apkirptus plaukus? Jei taip, tai užeikite pas mumis, nes musų barbernėje dirba geriausi Worcesterio lietuviai barberiai. Mes taip pat gydom su elektros pagelba nuspuogavusius veidus. Gana pasekmingai sustabdom slinkimą plaukų ir panaikinam galvos pleiskanas. Parduodame naujas britvas ir išgalandame senas. Gyduolės del sustabdymo slinkimo plaukų ir panaikinimo pleiskanų siunčiame ir į kitus miestus. Klausiant, prisiųskite stempą atsakymui.

L. J. Paulauskas,
102 Millbury st. Worcester, Mass
Kampas Lafayette st.

Kuopni Vaistai

IR UŽTIKRINTOS

GYDUOLES

Mes esame importuotojais visokių vaistų ir galime pristatyti visados kuopniausius ir šviežiausius jumi vaistus. Pas mus galite gauti ir plačiai žinomas gyduoles Groblewskio kaip Zmejacznik, Rožių Balsamas ir visą eilę Severos gyduolių pas mus galite visada gauti.

Importuoti vaistai pas mus galima gauti. Musų kainos yra žemiausios.

Daktarų receptai kuogeriausiai speciališkai sutaisomi.

Brewer & Co.
56 FRONT STREET, ... WORCESTER, MASS.

Užsakymai prisiųsti pačtų, greitai išpildomi.

ŽUVŲ RINKA

Šviežiausias žuvis, oisterius, klemsus, vėžius taip-gi marinavotus galima gauti kenėse.

Tyras Cod Liver aliejus ir gyvi vėžiai ant pardavimo žmonėms ir į krautuves.

SULLIVANS VERNON SQ.
FISH MARKET.

PUOŠIMAS NAMŲ

Norėdami molevoti, baltyti ar popieruoti ir šeip kaip nors padaryti, kreipkitės pas mus, darbą atliksime labai gerai, gražiai ir drutai ir už žemą kainą.

D. T.STANKUS, D. PETRAUSKAS
372 MILLBURY ST.
Worcester, Massachusetts.

JAU IŠĖJO IŠ SPAUDOS
TRIVEIKSMĖ KOMEDIJA

DAKTARAS iš PRIEVARTOS

ŠI KOMEDIJA parašyta garsaus francuzų dramaturgo--*Moliere*; Lietuvių kalbon išvertė *Ona Alytienė.*

Kaina.....20 centų.
(S.L.A. nariams tik pusė kainos)

MOLIERE buvo vienas iš garsiausiųjų francuzų dramaturgų, rašusių sceniškus veikalus paremtus ant visokio luomo žmonių gyvenimo bei elgimųsi. Ši komedija — DAKTARAS IŠ PRIEVARTOS — yra viena iš geryjų jo veikalų, labai pritinkančių kiekvienai scenai ir lengva perstatyti.

STOKA gerų sceniškų veikalų, ypač komedijų, paskutiniais laikais pasirodė tame, kad musų lietuviška scena užėmė labai menki veikalukai, kartais-gi net labai negražųs.

TEATRALĖS GRUPOS, kurios užsiima perstatymu geresnių veikalų, šią komedija los su dideliu pasisekimu, nes tai pirmiena musų scenoje.

NORINTIE susipažinti su minimuoju rašytoju, šioje kningelėje ras jo biografiją bei suminėtus svarbesniuosius jo veikalus

KNINGELE turi apie 60 puslapių, gražaus darbo; viršeliai dviem spalvom — juoda ir raudona — atspausdinti ir duoda skaitytojui gerą įspudį.

Reikalaudami kningelių užsakymus ir pinigus siųskite adresu:

A. B. STRIMAITIS
307 W 30 St., New York, N. Y.

DIDŽIAUSIA LIETUVIŠKA

KRAUTUVĖ!

Užlaikau geriausius čeverykus, siutus, overkotus del vyrų, moterų ir vaikų. Didelė dalis moterų ir merginų drabužių. Taipgi užlaikau visokių auksinių pasidabinimų.

D. T. STANKUS
372 Millbury St. Worcester, Mass.

Sergančios Moterįs

Užlengusiom ligom, kurios neturit vilties išgydyti, kreipkitės pas mane o aš gydau visokias ligas; išgydau reumatizmą greitu laiku ir taip pat baltas ligas ir priepuolius.

ONA KUPSTIENĖ
366 Millbury st.
Worcester, Mass.

! NAUDINGA KNYGA !

DAKTARAS KIŠENIUJE

Šiomis dienomis tapo atspaudinta nauja daktariška knyga, kurioje yra aprašyta labai plačiai apie žmogaus kūną-kaip žmogaus kūnas sutaisytas, kokį organą yra žmgaus kūne, kokį darbą jie veikia, kaip juos užlaikyti sveikais kad nereiktų sirgti. Kaip apsisaugoti nuo ligų, kaip save arba kitą pagelbėti nelaimėje sužeidimo; kaip gydytis save. Čia tilpo daugybe visokių receptų, kuriuos galima gauti aptiekose. Čionai trumpai surašome kas šitoje knygoje telpa kad kožnas galėtų apmisliįti kaip naudinga kožnam turėti tokia knyga savo kišeniuje. Nuo kožnos žemiau paminėtos ligos yra po vieną du, tris ir daugiau receptus. Žemiau parodyta trumpas surašas kas telpa šitoje knygoje.

Užtroškimas, Išsukimas kaulų, Nulaužimas su pratrūkimu odos, Kaklo lankas nulaužtas, Ranka nulaušta, Galvos kaulas įlauštas, Žandikaulis nulauštas, Žmogau kaulų paveikslas, Sulaužymas kaulų, Grįštelėjimas, Nušalimas, Apsideginimas, Kraują užlaikyti bėgantį iš skilvio, Kraują užlaikyti beganti iš plaučių, Kraujs užlaikyti bėganti iš vidurių, Kraują sulaikyti bėganti iš galvos, Kraujas užlaikytą bėgant iš rankos, Kraują sustabtyti bėgantį iš kojos, Užlaikymas kraujo, Gyvatesi įkandimas, Pasiutimas, Nutraukimas, Sutrynimas, Išlindę viduriai, Užgavimas vidurių, Nubrozdinimas, Žaizdos aštrus perkirtimas, Nusigandimas, Kvapas Kojų pėdos. Šimtas patentuotų gyduolių nuo visokių ligų, Rumatizma kroniška sena, Rumatizma, Džiova, Kosulys, Nauja gyduolė nuo sifilio, Nubėgimas semenų, Trečias sifilis, Antras sifilis, Sifilis, Šankeris, Uždegimas puslės, Pastidinimas vidurinių inkstų, Spilkinės kirmėlės, Kirmeles žarnose, Trizna, Uždegimas preisagos Skilvio uždegimas, Pilvo uždegimas, Uždegimas liežiuvėlio, Skaudama būrna Utėlės, Niežai-parkai, Šašai, Dedervinė, Juodgalviai inkštirai, Naujikaulis, Karpos, Šunvotės, Išbėrimas, Niežulys, Vaikų prižiurėjimas abelnas, Žindant kūdikį, gymdymas, Pagelba nuo vėmimo, Neštumąs, Nevaisingumas moteriškos, Užvaisimas moteriškos, Pirmlaikinis gimdymas; Permaina gyvenimo, Deformuotas iščius, Prietvarius, Baltos mėnesinės, Užvaduojančios mėnesinės, Perdidelės mėnesinės, Skaudžios mėnesinės, Menesinių nustojimas, Moterų ligos, Kaip turėti sunų arba dukterį, Prižiurėjimas vaikų, Valgiai užginti kūdikiam ir vaikam, Maistas didesnių kūdikių, Kūdikio išmetos, Dantų dyginas, Prižiurėjimas kūdikių vasaros laike, Kiek kada maisto duoti, Kaip pataisyti mastas, Kūdikių maistas, Kūdikių prižiurėjimas, Ausys, dantys, Trakoma Akys, Plaukai, Rankos, Pučkiai, Plovimas vidurių, Kuopnumas odos, Prisižiurėjimas, Rūpestis. Miegas. Valgių sugrumliojimas, Valgiai, Vanduo, Kaip kviepuoti, Oras, Nuo ko žmogus miršta, Oda-skura, Viduriniai inkstai, Jaknos, Valgio kanalas, Kraujo tekėjimas, Plaučiai, Smegenys ir nervai, Raumenys, Kanalas, Organai, Skaitytojam puslapis, Lovos skauduliai, Kvėpavimo greitumas, Mušimas širdies, Pažinti karšti ligonio, Šilta maudynė, Karšta maudynė, Maudynės, Fomentacija, Muštardos traukimas, Duonos traukimai, Sėmenų traukimai, Pultisai arba traukimai, Išvalyti drabužius, Išvalymas ligų sėklų ruime, Užmušimas ligų sėklų, Limpančios ligos, Išvedinimai ruimo, Šiluma del sergančio, Ruimas del sergančio, Nuodai, Konvulsijos, Nuomarinis, Saulės užgavimas, Girtuoklio persigerimas, Apopleksija, Krupas, Užspringimas, Mechaniškas kvėpavimas, Kaip atgaivinti prigėrėlį. Kaip gauti gyduolės, Kaip būti tikrai sveiku, Įėkėjimas gyduolė, Neuralgija, Drugys.

Šitoje knygoje telpa 100 gyduolių kurios nesirokuojė prie receptų ir galima gauti kožnoje aptiekoje. Čia telpo visoki maistai del kūdikių, ir senučių. Viskas sunku aprašyti kiek yra visokių gerų patarymų šitoje knygoje del kožno gyvo žmogaus. Kožnam, kuris nusipirks šitą knygą bus gerai suprantamas žmogaus kūnas, perskaitęs mokės kaip save užlaikyti sveiku, pagelbėti kitus ir sučedys daug pinigų, kuriuos bereikalo ant daktarų išmėto. Mažai šitų knygų yra padaryta ir dabar geriausias laikas ją nusiprkti prekė jos tik $1.00--vienas dolieris. Šitoje knygoje yra aštuoni paveikslai parodanti svabiausias dalis kūno, užlaikyti kraujas ir kaip atgaivinti prigėrėlis kūdikis iščiuose ir kitoki. Nėra knygos, kuri tiek būtų naudinga kaip šita knyga-Daktaras Kišeniuje, nes visas knygas perskaitęs numesi o šitą knygą laikysi visą savo gyvenimą, nes ji visada bus tau pagelba. Delto pirk dabar, nelauk pakol visas tas knygos parsiduos, pirk dabar ir būk savo patarėju ir daktaru.

Pakol dar mažas skaitlius šitų knygų pas mus randasi, galite dabar gauti po 75 centus.

Pasiskubinkite. Rašykite:

"AMERIKOS LIETUVIS,"
15 Millbury st, Worcester, Mass

NAUJAS ADVOKATAS

BENJAMIN MENDELSOHN

Advokatas

Veda visokias provas teismuose. Kalba slavoniškai, lenkiškai, serbiškai, hrovatiškai, rusiškai ir vokiškai. Ima provas šios šalies ir krajavas.

931-932 Slater Building
390 Main St., Worcester, Mass.

SKAITYKITE ir PLATINKITE "AMERIKOS LIETUVĮ."

V. GELEVIČIA, 98 John street, New Britain, Conn. Musų agentas, užrašo "Amerikos Lietuvį" ir parduoda knygas.

Trečia Laisvės Paskola

Bondsų pardavinėjimas prasideda 6 dieną balandžio

Kožno Suv. Valstijų gyventojo pareiga yra pirkti šiuos bondsus ir pagelbėti šiai šaliai sutruškinti militarizmo galybę.

Lietuviška valgykla ir keptuvė įvairių gardumynų

Su šiuomi pranešam visiem lietuviam kad prie musų valgyklos šiomis dienomis męs atidareme ir keptuvę įvairių piragaičių, keksų ir pajų. Kviečiame pas mus užeiti valgyti nes čia visada rasite sviežiai viską padaryta. Taipgi į namus galėsite imti musų keptuvės gardumynus. **Kas pas mus pirks gaus po 1 sv. cukraus.**

Nepamirškite adreso

ROYAL LUNCH
12 Grafton St. Tel. Park 8266 Worcester

KĄ IŠRASTI ?

Tai yra lietuviška knygutė išleista, kurioje yra apie 400 išradimų, kurie gali buti reikalingi, likosi išduoti ant reikalavimo ir dėl naudos LIETUVIŲ IŠRADĖJŲ. Iš knygutės dasižinosite kokį pelną išradimai atnešė ir dar gali atnešti. Jeigu manote apie išradimus, tai rašyk šiandien Lietuviškai reikalaudamas knygutės, kurią įšsiųsime DYKAI.

AMERICAN EUROPEAN PATENT OFFICES Inc.,
256 Broadway, New York, N. Y.
(A. L.)

DIRVA

Didžiausis ir naudingiausis laikraštis.

Neužsiima barnėmis nė polemikomis.

Talpina daug žinių.

Talpina daug moksliškų ir pamokynančių straipsnių.

"DIRVA" verta skaityt kiekvienam lietuviui ir lietuvei.

TIK $1.50c. METAMS.

Ant pažiuros vienas No. Dykai.
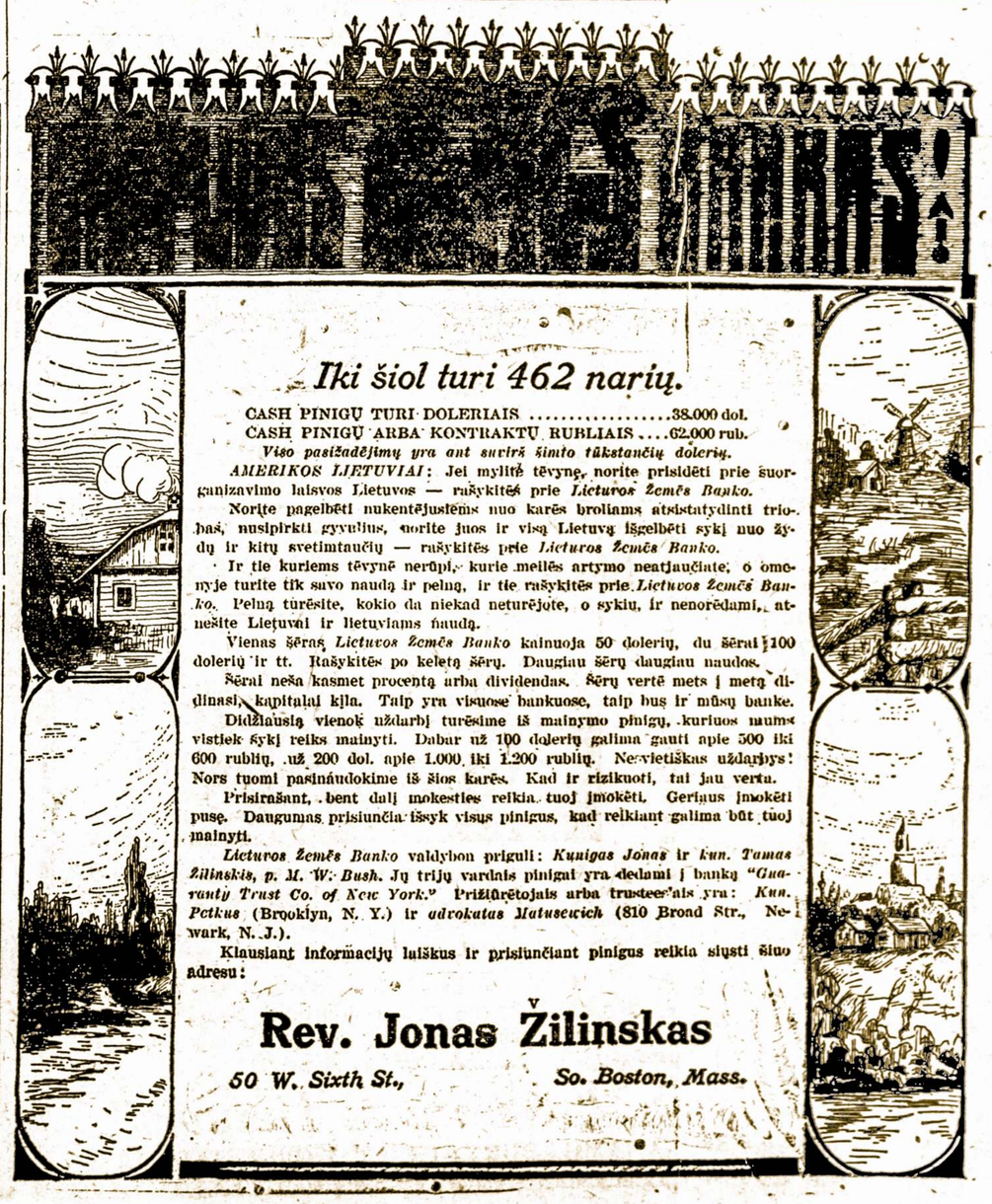
"DIRVA"
2004 ST. CLAIR AVE - CLEVELAND, OHIO